

Antras Pažangos Vajus
Organizatorių lenktynės

Uoli Detroito darbininkė Susivienijimo dirvoj sesuo B. Kėblaitienė jau tiek naujų narių prirašė, kad palipo organizatorių kopėčiose į trečią laipsnį. Ten pat Detroito mūsų gabi jaunuolė sesuo S. Masytė pritraukė į mūsų šeimyną naujų ir jaunų narių, ir pasiekė pirmo laipsnio. Kita jaunuolė St. Louise, pereitame vajų daug pasidarjavusi suorganizuojant 363 jaunuolių kuopą, sesuo F. Domash, dabar dauginą jaunuolių būrį, ir jų jau tiek prirašė, kad pasiekė pirmo laipsnio.

3 LAIPSNIŠ

Jonas Aymanas 38 kp., Brooklyn, N. Y.
J. Kaulinas 238 kp., Chicago, Ill.
B. Kėblaitienė 352 kp., Detroit, Mich.
C. Pikiel 195 kp., Pittsburgh, Pa.

2 LAIPSNIŠ

I. Ivoškienė ir E. Karaliumienė 192 kp., New Kensington, Pa.
K. Katkevičienė 134 kp., Chicago, Ill.
P. Kučinskis 352 kp., Detroit, Mich.
A. Maliauskas 299 kp., Rumford, Maine

1 LAIPSNIŠ

F. Domash 363 kp., St. Louis, Mo.
V. A. Kerševičius 30 kp., Scranton, Pa.
A. Laurutanas 63 kp., Chicago, Ill.
S. Masytė 352 kp., Detroit, Mich.
S. Mockus 43 kp., So. Boston, Mass.
P. B. Simanaukas 341 kp., Rhinelander, Wis.
J. Survilas 191 kp., E. Cambridge, Mass.

DAR NEPASIEKĖ PIRMO LAIPSNIO
(bet greit ketina pasiekti)

J. Andriūsis 35 kp., Wilkes Barre, Pa.
P. Balčikonis 50 kp., Binghamton, N. Y.
Marie Dagočius 175 kp., Arlington, Mass.
J. Baršketis 92 kp., Courtney, Pa.
B. Brazaitis 132 kp., m. prez. Rooseveltas
P. Brazaitis 359 kp., Dochester, Mass.
J. Brazauskas 14 kp., Cleveland, Ohio
J. Buchinsky 50 kp., Binghamton, N. Y.
St. Cerauka 136 kp., Cleveland, Ohio
K. Cepulavičius 226 kp., Chicago, Ill.
M. Cepulienė 77 kp., Rockford, Ill.
Mona Cepulis 348 kp., Rockford, Ill.
K. Develkis 301 kp., Cicero, Ill.
K. Dibulskis 342 kp., Easton, Pa.
M. Domash 214 kp., St. Louis, Mo.
Emma Ernest 371 kp., Cambridge, Mass.
A. Frenzelis 236 kp., Toronto, Ont. Canada
K. Gaskienė 198 kp., Akron, Ohio
E. Gedgaudas 136 kp., Cleveland, Ohio
A. Geraitauskas 16 kp., Harrisburg, Ill.
S. Godolaukas 205 kp., Schenectady, N. Y.
E. Grabauskas 164 kp., Frackville, Pa.
P. Gribinė 217 kp., Chicago, Ill.
H. Johnson 232 kp., Thomas, W. Virginia
A. Juškaitis 165 kp., Vandergrift, Pa.
J. Yunevičius 116 kp., Swayersville, Pa.
S. Karsokienė 86 kp., Pittsburgh, Pa.
M. F. Kessler 53 kp., Chelsea, Mass.
M. Kemzura 17 kp., Montello, Mass.
J. Kibartas 352 kp., Detroit, Mich.
V. Kreivėnas 311 kp., W. Frankfort, Ill.
J. Kreipavičius 54 kp., McAdoo, Pa.
A. Kriaučiūlis 318 kp., Worcester, Mass.
J. Krukoniš 188 kp., Boston, Mass.
K. Kulikauskas 235 kp., Albany, N. Y.
M. Kvaratijus 142 kp., New Haven, Conn.
P. Labanauskas 124 kp., Hartford, Conn.
A. Levonas 13 kp., Minersville, Pa.
Ona Lukas 64 kp., Baltimore, Md.
K. Mankienė 134 kp., Chicago, Ill.
Jane V. Martin 176 kp., Neponset, Mass.
J. Mačiulis 262 kp., Waukegan, Ill.
O. Marcinkevičienė 326 kp., Bristol, Conn.
J. Maskelis 352 kp., Detroit, Mich.
A. Matulavich 216 kp., Erie, Pa.
J. Meidus 277 kp., Leechburgh, Pa.
G. Milius 54 kp., McAdoo, Pa.
M. Misickienė 14 kp., Cleveland, Ohio
J. Morkunas 50 kp., Binghamton, N. Y.
K. Namaksy 202 kp., Jamaica Plain, Mass.
K. J. Paulauskas 335 kp., Brooklyn, N. Y.
S. Pauza 225 kp., New York, N. Y.
O. Peckelienė 340 kp., Huntington, N. Y.
P. Pleta 186 kp., Alliance, Ohio
A. M. Praškevičius 14 kp., Cleveland, Ohio
J. Pučkoriūsis 139 kp., Chicago, Ill.
E. Puzauskienė 260 kp., Chicago, Ill.
K. Raczaitis 158 kp., Springfield, Ill.

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

Prez. Rooseveltas stengiasi sutaisyti
Europos kariaujančias valstybesDidesnis karas
ar taika?

Praeitą savaitę Europoje du klausimai dulavo: 1) Ar pavasary karas išsiplės į senai žadamą "tikrą ir ilgą karą"? 2) Ar Šv. Valstijos užims didesnę rolę Europos būdu?

Kad pavasary gali prasidėti "tikras karas", tai buvo jaučiamas trijuose frontuose: 1) Kadangi vokiečiai vargiai galėtų prasiliukti pro francūzų Maginot fortifikacijas, spėjama, jog pavasary jie greičiausiai puls Olandiją su Belgija, kad įsiveržus į Franciją ir kad pradės žiaurų puolimą ant anglų uostų ir laivinkystės; 2) Jei rusams pavyktų nugalėti suomių šiauriniame fronte, tai kėkiai įtaką tai padarytų ir vakarų frontą; 3) Artimuose rytuose ir vadurtyuose eina nemažas kariuomenių koncentravimas, bet to judėjimo reikšimas nežinomas.

1) SUVIENYTOSE
VALSTIJOSE

Nuo pirmųjų dienų savo prezidentavimo, prez. Rooseveltas stengėsi, kad Europoje būtų taikiai gyvenama. Laikė Munich'o krizės, rugsėjo mėn., 1938 m., prez. Rooseveltas pasiuntė Hitleriui ir Mussoliniui notas, ragindamas Europoje palaikyti taiką. Praeitą metų balandžio mėnesį, kada karo debesys buvo apgūle Europą, prez. Rooseveltas vėl ragino fašizmo diktatorių palaikyti taiką per nusiginklavimą ir laidavimą egzistavimo teisių mažoms tautoms. Tai kos obalsį prez. Rooseveltas pareiškė praeitą rugpjūčio mėnesį, jau prieš pat karą.

Welles'o misija

Vasario 9 dienos spaudos konferencijoje prez. Rooseveltas

P. Račila 57 kp., Worcester, Mass.
J. Radzevičius 66 kp., Ansonia, Conn.
A. Ramanauskas 211 kp., Mahanoy City, Pa.
Ona Raulinaitienė 18 kp., Westville, Ill.
J. Raščius 332 kp., Richmond Hill, L. I.
M. Ravaitienė 181 kp., Herrin, Ill.
Olga Sanda 353 kp., Pittsburgh, Pa.
I. Simokienė 181 kp., Herrin, Ill.
V. Šmulskis 13 kp., Minersville, Pa.
J. Stankus 277 kp., Leechburgh, Pa.
A. Staniškis 23 kp., Shenandoah, Pa.
V. Staniulionis 23 kp., Shenandoah, Pa.
M. Stakionis 41 kp., Lawrence, Mass.
J. Strazdas 87 kp., Omaha, Nebraska
M. Subonis 157 kp., Youngstown, Ohio
A. Tamelis 125 kp., Bellwood, Ill.
S. Trapkauskas 66 kp., Ansonia, Conn.
J. Tvaronaitis 207 kp., Manchester, Conn.
A. Trečiokas 245 kp., Newark, N. J.
J. M. Tumavičienė 355 kp., Norwood, Mass.
B. Valantinas 178 kp., Chicago, Ill.
T. Valunas 153 kp., Du Bois, Pa.
J. Vaičekauskas 214 kp., St. Louis, Mo.
J. Vaitkus 284 kp., Gary, Ind.
B. Versackas 198 kp., Akron, Ohio
J. Vilčinskis 22 kp., Steubenville, Ohio
J. Vincunus 371 kp., Cambridge, Mass.
J. Virbickas 40 kp., Pittsburgh, Pa.
A. Urbonas 387 kp., Port Chester, N. Y.
K. White 304 kp., Buffalo, N. Y.
Anna Yerashunas 362 kp., Cleveland, Ohio
J. Yuraitis 14 kp., Cleveland, Ohio
P. Yurgelis 198 kp., Akron, Ohio
J. Zapolis 122 kp., Chicago, Ill.
A. Žemaitis 104 kp., Pittsburgh, Pa.
S. T. Žukauskas 68 kp., Wilkes Barre, Pa.

tas pareiškė, kad jau užtenka notų Europos valstybėms siuntinėti. Vietoje notų, jis siunčia į Europą p. Welles'ą patvirtinti ten esamą padėtį. Šis prez. pasiuntinys apsilankys Italijoje, Francijoje, Vokietijoje ir Anglijoje. Tuo pačiu tarpu iš valstijos departamento paaiškėjo, kad su neutralėmis valstybėmis vedami platūs pasitarimai "atsteigimui pasaulinės taikos tvirtais ir pastoviais pamatais del visų tautų". Iš to aišku, kad Šv. Valstijose veikiama gana stipriai sutaukymui kariaujančių Europos valstybių pirm to, negu karas gali dar plačiau išsiplėsti. Panašiai Šv. Valstijos bandė veikti ir laike Pasaulinio Karo, 1915 m. Bet iš to išėjo tik tiek, kad šiam kraštui prisijėjo į Europos karą įsivelti.

Kritika Rusijai

Amerikos noras sutaukyti Europos kariaujančias valstybes, Europoje priimtas abejingai ir skeptiškai. Londonas ir Paryžius prižadėjo Welles'o misijai visokią pagalbą. Bet kaslink pačios taikos nedaug vilčių tesimato. Berlyne į šią Šv. Valstijų atstovo misiją žiūrima atsargiai. Romoje — optimistiškai.

Vasario 10 dieną, prez. Rooseveltas, kalbėdamas Amerikos Jaunimo kongrese, stipriai apkaltino Rusiją už agresingumą prieš Suomiją. Administracija linkusi pagelbėti Suomijai. Senate dabar yra balius, sulig kurio žadama Suomijai \$20,000,000 kredito paskola. Vasario 10 dienos kalboje prez. Rooseveltas pasakė:

"Kuomet 1933 metais Susivienytos Valstijos pripažino Sovietų Rusiją, aš maniau, kad Rusija pati išsiriš savo problemas ir taps taiką my-

linti valstybė, kad bus populiarų valdžia, kuri nesikiš į kaimyninių valstybių neliečiamybę. Bet ta mano vilčių arba visiškai sutruškinta arba padėta į sankrovą". Ir po to pridėjo, kad Rusija užpuolė "Tokią mažytę valstybę, kuri jokiu būdu Rusijai negali pakenkti".

2) SUOMIJOJE IR
VAKARŲ FRONTE

Praeitą savaitę Suomijoje buvo gražūs oras. Bet, šaltis dar siekė žemiau zero. Tas reiškia, kad kol kas suomiams dar vis gelbsti "Generolas Ziemas". O jei karas prasitęs iki pavasario — suomiams į pakelbą ateis klampynės ir tukstančiai ežerų, kurie pasiliuosuos nuo ledo. Vasarą suomiams visa tai vėl ateis į pagelbą. Bet vasarą Suomijoje bus šviesios naktys, kai saulė veik nenusileidžia. Tai bus rusams gera pagelba. Ypač rusų lėktuvams, kurie nakties metu be sunkumo galės bombarduoti Suomijos miestus ir kariuomenės koncentracijas.

Rusų pranešimai

Ar suomių galės išsilaikyti iki pavasario, praeitą savaitę nepaaiškėjo. Rusai pranešė, kad jų kariuomenė perlaužė Mannerheim fortifikacijas ties Kareljos susmauga ir paėmė tryliką fortų. Bet suomių ši rusų pasisėkimą paneigė, pranešdami, kad netik ties Kareljos susmauga, bet ir kituose kelių šimtų mylių frontuose prieš rusus atsilaiko. Bet kad suomių ištiesių galėtų prieš rusus atsilaikyti, jiems reikalinga svetimų valstybių pagelba. Daugiausia jie tos pagalbos gauna iš Švedijos ir Norvegijos. Sakoma, kad dabar Suomijoje esą apie 8,000 švedų ir norvegų liuosnorių. Gauna jie paramos ir iš kitur, bet ta parama labai nežymi. Pavyzdžiui, sakoma, kad Anglija ir Francija suomiams davė 250 karų lėktuvų. Bet jų lėktuvų tik maža dalis dar pasiekė Suomiją. Praeitą savaitę sąjungiečių Aukščiausioji Karo Taryba turėjo pasitarimą Paryžiuje ir, sakoma, prižadėjo suomiams "didele paramą". Anglijos premieras Chamberlain, kalbėdamas parlamente, pasakė, kad "parama suomiams jau siunčiama".

Vajus Balkanuose

Kad vokiečiai gali verstis į Balkanus, ypač Rumaniją, jau senai pranašaujama. Tas pavojus buvo numatytas Balkanų valstybių — Jugoslavijos, Rumanijos, Turkijos ir Grekijos — konferencijoje praeitą savaitę. Toje konferencijoje davėsi suprasti, kad balkaniečiai bandys sugyventi taikiai. O taipgi jau kalbama ir apie pašaukimą į balkaniečių kariuomenės rezervistų.

Turkijos užsienio reikalų ministeris, Shukru Saracoglu praeitą savaitę pasakė:

"Kiekvienas yra įsitikinęs, kad Balkanų valstybės yra solidariškos palaikymui taikos ir neįsileidimui karo į Balkanus".

Praeitą savaitę Turkijos vyriausybė užgriebe Vokietijos laivų dirbtuves prie Bosporus. Vokiečių teknikai prašinti iš pareigų. Vokiečių biznierių išvažiavo iš Turkijos. Sakoma, kad vokiečiai sabotavę turkų darbus. Bet Turkijos oficialai tik sako: "Pavasaris artinasi".

Vokiečiai prisibijo, kad Balkonai ne jų pusėje, nors tikruoju Balkanų priešu yra Rumanija, kurį stiprinasi Rumanijos parubėčiuose. Taipgi nerimo eina Artimuose vidurtyčiuose. Anglai sužinojo, kad rusai savo kariuomenę koncentruoja Irano ir Afganistano parubėčiuose. Tai per ilgus laikus rusų ir anglų ginčijamas kraštas. Per Afganistaną rusai gali pasiekti Indijos vartus.

Italija suomiams ginklus siunčia per Franciją. Spėjama, kad keli tukstančiai italų susirašė liuosnoriais gelbėti suomiams. Bet jei ir su svetimų valstybių parama suomių negalėtų rusų sulaikyti, tai kyla klausimas, ar rusai apsisotų prie Švedijos rubežių? O jei rusai eitų ir toliau, tai sąjungiečiai turėtų suteikti pagalbą Skandinavams. Iš to dar ir daugiau kas išsivystytų: sąjungiečiai iš Skandinavijos galėtų puliti Vokietiją, o jei ne, tai bent sulaikyti geležies gabenimą iš Švedijos į Vokietiją, kuriai ši karo medžiaga butinai reikalinga. O tai reikštų dar stipresnį Vokietijos užblokavimą, ko sąjungiečiai siekia jau iš pat pradžių karo.

3) ARTIMUOSE
RYTUOSE

Egipto tyruose, netoli miesto Cairo, praeitą savaitę ėjo dideli pratimai anglų-egiptiečių kariuomenės. Francijos kariuomenės vyriausiu vadu Artimuose Rytuose yra generolas Maxime Weygand. Jis tēmijo praeitos savaitės anglų-egiptiečių kariuomenės pratinimus. Ir sakoma, kad jei ten kiltų karas, sąjungiečių vadu būtų tas generolas.

Gen. Weygand yra jau 72 metų amžiaus. Laikė Pasaulinio Karo jis buvo pirmutinė ranka Francijos vyriausio kariuomenės vado, gen. Foch. Jis dabar koncentruoja Francijos kariuomenę Artimuose Rytuose jau kelintas mėnesis. Francuzai giriasi ten kariuomenės turį apie 275,000. Palestinoje ir Egipte taipgi koncentruojama anglų kariuomenė, kurios esą apie 225,000, arba viso sąjungiečių kariuomenės apie 500,000.

Koncentravimas tokios didelės kariuomenės Artimuose Rytuose, kuomet ji reikalinga vakarų fronte, interpretuojama dviem versijom: 1) Sąjungiečiai nori būti prisirengę, jei vokiečiai pradėtų briautis į Balkanus ar jei rusai pasikėsintų prieš Turkiją; 2) Sąjungiečiai rengiasi prieš rusus, galimas daiktas su pagelba Turkijos, kuri turi apie 200,000 kariuomenės, kas pagelbėtų suomiams kariauti prieš rusus ir sykiu būtų smūgis Vokietijai.

Iš to, kas darosi Artimuose Rytuose, galima padaryti išvadas, kad vakarų fronte veikimas negalimas. Nes vokiečiai negali pereiti per francūzų Maginot fortifikacijas, o sąjungiečiai — per vokiečių Vakarų sienos fortifikacijas. Todel abi pusės ieško kelių kitur išsiveržti. O sąjungiečiai gerai prisimena, kaip praeitame Pasauliniame Kare Artimieji Rytai ir Balkanai padėjo jiems vokiečius sutruškinti.

Iš to viso taipgi aišku, kad su pavasario pradžia dar didesnė dalis Europos gali užsiliepsnoti karu ir kad tas karas gali būti "tikras karas", apie ką Hitleris dar praeitą rudenį kalbėjo.

Andai spaudoje buvo rašyta apie lenkų norą Vilniuje padaryti perversmą. Kai kas del to gal abejojo. Bet dabar apie tai viešai paskelbia Lietuvos vidaus reikalų ministeris, gen. Skučas. Iš to paskelbimo paaiški, kad perversmą rengė dvi lenkų organizacijos. Jis sako:

"Iki šiol Vilniuje susektos ir likviduotos dvi lenkškos organizacijos, kurios siekė ginklo pagelbą smurto. Zymi dauguma ateiviai. Saugant neutralitetą, jokia svetimo elemento priešvalstybinė veikla nebus toleruojama. Šio sąmokslu kaltininkai perduoti teismui nubauti. Vilniaus krašte viešpatauja tvarka ir ramybė. Daugumas gyventojų padėdami patenkinti, įvertina Lietuvos vyriausybės darbus Vilniaus krašte ir yra visiškai lojalūs, bet smerkia atėjusių diversinusių pasirengimus".

Amerika

Demokratų partijos konvencija Chicagoje

Praeitą savaitę demokratų partijos komisija buvo susirinkus nutarimui, kur turėti konvenciją išrinkimui kandidatui į prezidentus. Komisija konvencijai parinko Chicago. Tai ta pati vieta, kur 1932 metais Rooseveltas buvo nominuotas pirmu kartu. Dieną nustatys demokratų partijos pirm, James A. Farley. Prez. Rooseveltas pageidauja, kad diena būtų parinkta kovėliausia, kad rinkimų kampanijai liktų komžiausia laiko. Tai politikierius pastato ant kojų. Jie vienas kito klausia: "Ką gitai reiškia?" O iki konvencijos bus daroma bandymai kaslink prez. Rooseveltą trečiojo termino ir kaslink kitų kandidatų stiprumo.

Praeitą savaitę Washingtono įvyko Amerikos Jaunimo kongresas. Dalyvavo nemaža delegatų, kurie sakėsi atstovavo apie 4,000,000 Amerikos jaunuolių, simpatizuojančių komunizmui. Bet pačioje konvencijoje atstovauta ne vien komunistiškas jaunimas. Joje dalyvavo visokių pažiūrų jaunimo organizacijų atstovai. Nemaža buvo ir tikrai tautiška nusiatačiusių organizacijų atstovų. Konvencija apkalbėjo netik jaunimo reikalus, bet ir bendrus visos tautos reikalus. Tai: darbai del jaunimo, taika, civilė laisvė Amerikos gyventojams ir tt.

Rusai stiprinasi Kaukazijoje

Jei rusai pradėtų veikti šioje srity prieš anglus, tai sąjungiečiai greičiausia pasiųsktų į pagelbą turkus. Rusai, to prisibijodami, sakoma fortifikuojasi Kaukazojoje ir leidžia minas Juodosiose jūrose.

8) ARTIMUOSE RYTUOSE

Egipto tyruose, netoli miesto Cairo, praeitą savaitę ėjo

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

K. JURGELIONIS,
Editor
DR. M. J. VINIKAS,
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. CUGIS, išd.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. J. S. STANESLOW, dr. kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. MOCKUS, išd. glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUTIS, išd. glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Įstatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

P. DARGIS,
26 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

K. PIKIELIS,
629 - 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

J. TAREILA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

P. B. BALCIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.

ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

M. VAIDYLA,
814 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.

J. MILAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

V. J. KOLICIENIS,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. PAUKSTIENIS,
2030 Fell St.,
San Francisco, Cal.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.

O. ZORSKAITE,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

V. BUKSNAITIS,
104-40 - 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arlana Ave.,
Grand Rapids, Mich.

K. POCIS,
12049 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio

Jaunimo reikalu

VIS DAUGIAU JAUNIMO organizatoriai prirašo į mūsų Susivienijimą. Turime jau ne vieną jauną moterį ar vyrą, kurie labai širdingai darbuojasi Susivienijimui, traukia į jį kitus jaunuolius ir rupinasi Susivienijimo ateitimi. Per pereitą Pažangos vaju Susivienijimas pasidaugino ir per šį vaju pasidaugins šimtais jaunuolių. Iki šiol turėjome jų apie tris tukstančius. Turėsime dabar daugiau. Atsitinka tai, ko mes labai pageidavome ir pageidaujame.

Su tuo vienok tik dabar visai rimtai atsistoja prieš mūsų jaunimo klausimas. Mes jaunimą gauname į Susivienijimą ir galime gauti jo dar daugiau. Bet ką mes su juo darysime, kaip su juo sugyvensim, ką jam duosime, ką nuo jo gausime, kaip padėsime jam išsikinkyti į organizacinį gyvenimą ir darbą, nuo kurio priklausys Susivienijimo ateitis?

Mūsų jaunimas, gimęs ir augęs Amerikoje, yra visai kitiškos kultūros produktas negu mes buvome ar esame. Jų interesai yra kitiški, jų kalba yra kitiška, jų papročiai, palinkimai ir prietarai yra kitiški negu mūsų. Su jais mes turime tiek bendro, kad esame to patio kraujo, kad galime šiaip taip apie ką susikalbėti, kad prie vieno kito mus traukia giminystės jausmas, kad su pastanga iš vienos ir iš kitos pusės galėtume sykiu siekti to, kas gera ir prakilnu.

Mums norėti, kad mūsų jaunimas pasidarytų visai toks kaip mes, kad jis tėtų visą gyvenimą kaip šios šalies ateivių, reikšia norėti negalimo ir galų gale atstumti savo jaunimą nuo savęs ir nuo savo organizacijos. Kad mūsų jaunimas būtų su mumis, mums reikia ne vieną, bet daug žingsnių padaryti į jo pusę. Gal but, pasenę ir surambėję, mes to nebegalime padaryti. Tik reti tėvai yra pasikėlę iki savo vaikų ir turi su jais bendrą kalbą. Bet savo organizacijoj mes galime ir privalome duoti jaunimui autonomiją Susivienijimo interesų ribose. Mes negalime jų traukti į senų žmonių kuopas, ir tikėtis, kad mūsų tvarka, kokia iki šiol buvo, mūsų senoviški interesai ir kartais senų žmonių barniai sužavėtų jaunuolius. Bet mes negalime jaunų žmonių ir vienų paleisti, nei kiek jiems nepadedant ir nenurodant mūsų pagrindinių fraternalizmo ir žmoniškumo siekinių. Šiaip ar taip mes patys turim pasistiepti ir išsitiesti, kad iš savęs galėtume gražų pavyzdį jauniems duoti.

Ateidamas pas mus jaunimas visvien pirmiausia žiuri į mus, kaip mes elgiame, kaip mes fraternalizmą vykiname, kaip tarp mūsų pasireiškia broliška meilė, kokiais būdais mes tobuliname savo dorovę. Šituose dalykuose jaunimas laukia iš mūsų pavyzdžio ir vadovybės.

Iš mūsų pavyzdys čia iki šiol labai koks tebuvo. Praeityje mes esame atsižymėję savo barniais ir peštynėmis, ką yra daug sykių pastebėję apie mus ir sveitintuosius amerikona. To seno raugo ačiū Dievui pradėdame atsižadėti. Tai yra didžiausias mūsų reikalas. Mes turime atskratyti savo senų purvų, ir neturėti bent priešakyje tokių žmonių, kurie neduoda gero broliško pavyzdžio, kurių senas piktas būdas yra nepataisomas. Mes turime ne tik išrodyti, bet ir būti daug geresniais žmonėmis, jeigu norime, kad jaunimas su mumis būtų ir augtų į geras žmones.

Mūsų jaunimas iš savo pusės turi būti parangus įvertinti tai, kas pas mus buvo gera ar prakilnu, ir nemanyti, kad visos jaunimo užmačios yra geros ir vykintinos. Mūsų jaunimas taip jau turi priimti ir širdį ir šąmonę mūsų Susivienijimo idėjų ir dorovės idealų.

Tapę Susivienijimo nariais, mūsų jaunuoliai greit pradeda statyti mums savo "reikalavimus". Į juos mes turime rimtai atsižvelgti. Bet tai nereiškia, kad mums reikia jų visus reikalavimus tuojaus patenkinti. Kaikurie jų gali būti nepraktiški, neįvykinami arba vaikiški.

Iš Detroito generalis organizatorius Ch. Martin savo laiške redaktoriui rašo:

"Jūs gal pastebėjote, kad pereitame Pažangos vaju įsirašė daug jaunuolių, o dar daugiau įsirašo šiame. Šitie jaunuoliai man neduoda ramumo ir reikalauja "baseball team". Merginos irgi nori kokios nors grupės "basket ball team". Taipgi jie nori, kad Tėvynėje nors syki, į mėnesį būtų "English Section", į kurią jie galėtų rašyti ir iš kurio turėtų pasitenkinimo. Taigi klausimas dabar ar Centras galėtų padengti išlaidas suorganizavimui tokio baseball teamo Detroito. Žinote, kad reikėtų pirkti siutus, balls ir šiaip būtų išlaidų... Jaunuoliai visuomet klausia, ką jie gero gaus prigulėdami prie SLA. Turėtų but koks nors daiktas, kurs pritrauktų jaunuolius".

Tie reikalavimai baseball team'ų jau senai buvo girdimi ir savo laiku buvo bandyta juos patenkinti. Bet pasirodė, kad baseball team'ų reikalavimai yra tik trumputė vaikų liga, kuria jie perseraga vieną sezoną, o kitame sezone apie ją visai užmiršta. Nei vienas mūsų suorganizuotas ir išrengtas baseball teamas negyvavo ilgiau vieno sezono. Baseball nėra toks "sportas", kurs galėtų kruvoj palaikyti ir patenkinti visus jaunuolius. Tai yra brangus pasibovijimas keliems, kurie pasiboviję pakrinka.

Jaunimui mes turime duoti sporto pramogų ir duoti jiems progos organizuoti veikti sporto srityje. Bet tai turi būti tokios sporto ar fizinio lavinimosi rūšys, kuriose visi gali dalyvauti ir visi iš to smagumo ir naudos turėti. Keista yra, kad mūsų jaunimas turi labai neaiškių supratimą apie sportą ir fizinį lavinimąsi. Nes populiarius Amerikoje baseball ištikrųjų visai nėra sportas, o tik pramoga pripildyti hazarto jausmu minias, kurios baseball pačios niekad nelošia. Amerikiečiai visai nėra sporto tauta, nes Amerikoje nėra nei vieno sporto, kuriuo būtų susidomėjęs ir kuriame dalyvautų kiekvienas pilietis. Todel sporto srityje mes negalime paisyti, kas yra ant seilės mūsų jaunuoliams. Mes jiems čia turime duoti vadovybę ir įtraukti juos į tokius sportus, kurie yra sportais. Susivienijimui čia didžiausias reikalas yra turėti bent vieną fizinio lavinimosi instruktorių, kurs mokintų mūsų jaunuolius įvairių sportų ir duotų jiems pakankamai darbo. Nuo tokio instruktoriaus priklausytų suorganizavimas mūsų jaunimo į pulkus, panašius kaip čekų Sakalai, taipgi suorganizavimas tokių "teamų", kokie pasirodytų praktiški. Turėti tokį instruktorių Susivienijimas gali. Nėra priežasties, kodėl to negalima būtų padaryti neatidėliojant.

Tačiau be sportų mūsų jaunimui daug ko kito yra veikti. Pirmoj vietoj gali būti dailės sritis. Kiekviena jaunuolių grupė ar kuopa gali būti choru arba turėti savo kvartetus. Prie choro reikėtų turėti dramos skyrių. Dainavimas lietuviškų dainų ir lošimas lietuviškų veikalių automotiniai be mokyklos lankymo išmokintų mūsų jaunuolius geriau lietuviškai kalbėti. Šiame dalyke jie turėtų pilniausią paramą iš senesnių narių pusės.

Tarp jaunuolių Susivienijime yra nemažai ir vis daugiau atsiranda literatų, kurie mėgsta rašyti ir net svajoja tapti rašytojais. Jiems išsireikšti be abejo yra reikalingas arba angliškas skyrius Tėvynėje arba atskiras laikraštis magazino formoje anglų kalboje. Tas skyrius ar laikraštis jau turėtų daugiau kaip 3000 skaitytojų. Ir prie angliško skyriaus įvedimo arba angliško laikraščio įsteigimo mes turėsime eiti. Jau nėra abejonės, kad mums to reikia.

Vienur kitur jaunimas nori savo klubams patalpų. Tai svarbus dalykas jaunimui. Chicagoje ir kitur, kur Susivienijimas turi savo namų, patalpos jaunimui klubams lengvai gali but parupintos.

Atsispyrimui prieš agentus

V IENAS organizatorius atrašė laiškė, kuriame sako: "Prisiųskite man kuogrečiausia didesnio atsispyrimo prieš tų didžiųjų kompanijų agentus, nes jie tvirtina, kad jų apdrauda esanti daug pigesnė ir geresnė".

Tur but atsispyrimo prieš tuos agentus reikia ne tik vienam organizatoriui. Man pačiam neseniai teko susidurti su agentu, kurs prie kitų žmonių tvirtino, kad jo kompanijoj jaunas žmogus 23 metų amžiaus gali buti apdraustas 20 metų išmokėjimo skyriuje už \$23 į metus vienam tukstančiui dolerių. Aš sakiau, kad jis tur but turi mintyje viso gyvenimo mokesčių apdraudą. Bet jis atrėžė, kad jis esąs patyręs agentas ir žinąs ką kalbą. Jis turįs mintyje ne viso gyvenimo mokesčių apdraudą, bet 20 metų išmokėjimo apdraudą. Aš sakiau, kad tai negalimas dalykas ir įrodinėjau kodel. Bet jis sakė, kad tai yra tikras dalykas, nes jis tą kasdien darąs. Su savim neturėjau visų kompanijų mokesčių knygelės, iš kurios bučiau galėjęs patikrinti jo žodžius, ir turėjau pabuti toj valandoj už kvailą. Kada mūsų mokesčiai šiame skyriuje 23 metų žmogui yra \$27.48 į metus už tukstantį, tai agento paduoti mokesčiai \$23 į metus buvo puspenkto dolerio pigesni.

Vienok pasirodė, kad tas agentas melavo. Jo kompanijoj imami nuo to amžiaus žmogaus mokesčiai už tokią apdraudą yra ne \$23 į metus, bet \$29.22, o paverčiamame iš viso gyvenimo į 20 metų mokesčių kontrakte premijos po 5 metų to amžiaus žmogui siekia net \$33.99 į metus. O tai jau yra daug brangiau negu pas mus.

Nėra abejonės, kad apdraudos kompanijų agentai gali "sudurinti" mūsų organizatorius tikrai meluodami. Faktas yra, kad kompanijų apdraudos mokesčiai jokiū būdu negali buti mažesni už mūsų, jeigu jie yra paremti 3 ar 3½ nuošimčių uždarbiu. O visos didžiosios kompanijos savo mokesčius turi parėmusios ant 3 ar 3½ nuošimčių. Didensio nuošimčio niekas šiandien negali laukti ir nelaukia. Susivienijimo naujos apdraudos mokesčiai irgi taip yra apskaičiuoti, laukiant, kad ant sumokėtų pinigų mes uždirbsime 3½ nuošimčių. Todel mūsų naujoji apdrauda yra brangesnė negu senoji, kuri rėmėsi 4 nuošimčiu uždarbio ir mažesniu žmonių mirtingumu. Bet su lėšų fondo mokesčiais, su tautiškių centų ir našlių ir našlaičių mokesčiais mūsų apdrauda visvien yra pigesnė (nors nedaug) už didžiųjų kompanijų apdraudą. Nes mes neįieškome sau pelno iš apdraudos, o kompanijos turi pasidaryti didelį pelną, kad milžiniškas algas savo direktoriams išmokėti ir savo šerinkams duoti uždarbio ant šėrų, neskaitant administracijos išlaidų ir atlyginimo agentams. Mes apseiname su labai mažomis algomis, nors mums brangiau išeina biznio tvarkymas nuo nario, nes mes narių nedaug teturim. Kompanijos su milijonais apdraustų žmonių, paimdamos nors po dolerį ekstra nuo žmogaus, pasidaro milijonus pelno. Kompanijoms per ilgesnį laiką net vienas centas pakeltas į mėnesį padaro milijonus dolerių. Pas mus to negali buti, bet mūsų mokesčiai visvien yra pigesni už kompanijų mokesčius, nors jie gal turėtų buti lygūs su kompanijų mokesčiais.

Mūsų organizatoriams reikia atsiminti, kad mūsų mokesčiai yra vienodi visiems žmonėms. Taip nėra kompanijose. Kas tik dirbą kokį pavojingesnį sveikatai ar gyvasčiai darbą kompanijose turi mokėti ekstra virš jų skelbiamų mokesčių. Štai yra keletas užsiėmimų, kuriuose budami žmonės turi primokėti kompanijoms virš jų paprastų mokesčių ekstra mokesčius parodytus čia nuo tukstančio dolerių apdraudos:

Ristikai	-----	\$7.50
Arklių prižiūrėtojai	-----	\$5.00
Automobilių plovėjai	-----	\$3.00
Cemento darbininkai	-----	\$5.00
Darbininkai prie namų statymo	-----	\$7.50
Geležies darbininkai prie namų statymo	-----	\$10.00
Inžinieriai prie elektros	-----	\$2.50
Darbininkai elektros stotyse	-----	\$5.00
Elevatorių darbininkai	-----	\$5.00
Zvejai	-----	\$3.75
Darbininkai prie gaso	-----	\$5.00
Sargai beprotamiuose	-----	\$3.75
Ledo darbininkai	-----	\$5.00
Pečkūriai	-----	\$5.00
Darbininkai lumber jarduose	-----	\$5.00
Jureiviai	-----	\$7.50
Darbininkai stock-jarduose prie gyvų gyvulių	-----	\$5.00
Geležies fabrikų darbininkai	-----	\$5.00
Požeminiai maineriai	-----	\$10.00
Asbestos darbininkai	-----	\$5.00
Policiatai	-----	\$2.50

Geležinkelų darbininkai nuo	-----	\$2.50 iki \$7.50
Negrai porteriai	-----	\$5.00
Gumos darbininkai nuo	-----	\$2.50 iki \$5.00
Akmens darbininkai nuo	-----	\$2.50 iki \$7.50
Darbininkai prie baterijų nuo	-----	\$5.00 iki \$7.50
Prohibicijos agentai	-----	\$10.00
Langų plovėjai	-----	\$10.00

Tų visų ekstra mokesčių nuo žmonių, kurie dirba pavojingus darbus, mes neimame, nežiurint, kad mūsų mokesčiai ir taip pigesni už kompanijų mokesčius. Nuo daugelio žmonių kompanijos ima ekstra mokesčius del jų silpnensio sveikatos stovio. Mes galėtume tą patį daryti, bet kol kas nedarome. Mes arba priimame žmogų sulg jo sveikatos stovio arba visai neprimame.

Apie apdraudos "gerumą" nėra ko daug kalbėti. Apdrauda yra gera, kuomet ji yra išmokama. Ir Susivienijimo pinigai yra taip pat geri kaip ir kompanijų. Mes apdraudą visuomet išmokėjome, išmokame ir išmokėsime. Mes niekad neįieškome jokių kliūčių, kad neįmokėti apdraudą, o apdraudos kompanijos tokių kliūčių ieško, ir Amerikos teismai turi daug darbo su apdraudos kompanijų bylomis. Šituo žvilgsniu mūsų apdrauda yra nepalyginamai geresnė.

Atsispyrimui prieš agentus, kurie meluoja, mūsų organizatoriai gali turėti paduodamą čia palyginimą SLA mokesčių su šėsių didelių kompanijų mokesčiais. Kitų kompanijų mokesčiai nedaug kuo skiriasi nuo šių šėsių.

VISO GYVENIMO MOKESČIŲ APDRAUDA

Iš palyginimo su didelių kompanijų imamais apdraudos mokesčiais už šios rūšies apdraudą matyti, kad SLA mokesčiai, nors paremti 3½ nuošimčių, yra pigesni, priskaitant lėšų ir našlių ir našlaičių mokesčius, ir kurių mes labdarybės darbą atliekame. Tiesa, kad tos kompanijos, kurios ima kelialis doleriais daugiau už mus, tuos kelis dolerius pradeda atgrąžinti po dviejų ar trijų metų, bet tik tuomet jei mažiau žmonių miršta negu tikėtasi. Be to visos kompanijos ima ekstra mokesčius už pavojingą darbą, tokį kaip mainerių, o mes neimame.

Amžius	SLA	Equitable	Home Life	Metropolitan	Mutual Life	Farm Mutual	Prudential
20	17.37	19.21	18.07	16.87	19.21	18.01	17.49
25	19.26	21.49	20.22	19.04	21.49	20.14	19.06
30	21.71	24.38	22.95	21.80	24.38	22.85	22.42
35	24.90	28.11	26.49	25.35	28.11	26.35	26.09
40	29.13	33.01	31.13	30.04	33.01	30.94	30.98
45	34.87	39.55	37.36	36.33	39.55	37.08	37.45
50	42.73	48.48	45.87	44.39	48.48	45.45	46.04
55	53.59	60.72	57.61	55.97	60.72	56.93	58.81
60	68.68	77.69	74.05	71.89	77.69	72.83	71.89

VISO GYVENIMO 20 METŲ MOKESČIŲ APDRAUDA

Šios rūšies apdraudos mokesčiai Susivienijime taip pat yra pigesni negu kitur, nors ir mūsų mokesčiai remiasi 3½ nuošimčių uždarbiu ir į juos yra įskaityti lėšų fondo ir našlių ir našlaičių fondo mokesčiai, iš kurių mes vedame biznį, šelpiame našles ir našlaičius ir remiame tautiškus reikalus.

Amžius	SLA	Equitable	Home Life	Metropolitan	Mutual Life	Farm Mutual	Prudential
20	26.24	29.39	27.89	26.32	29.39	27.82	26.23
25	28.39	31.83	30.20	28.68	31.83	30.12	28.67
30	30.99	34.76	32.96	31.51	34.76	32.87	31.57
35	34.18	38.34	36.33	34.95	38.34	36.22	35.23
40	38.16	42.79	40.51	39.22	42.79	40.38	39.89
45	43.29	48.52	45.90	44.72	48.52	45.73	45.73
50	50.12	56.17	53.09	51.67	56.17	52.87	53.09
55	59.42	66.69	62.98	61.24	66.69	62.68	62.08
60	72.60	81.60	77.02	74.81	81.60	76.60	73.95

20 METŲ ENDOWMENT

Šios rūšies apdrauda yra apdrauda su pinigų taupimu, kuri pasibaigia po 20 metų kaip apdrauda. Mokesčiai už ją negali daug skirtis tarp visų apdraudos kompanijų, ir jie daug nesiskiria, išskyrus, kad viena kompanija turi mažesnius mokesčius jauniems žmonėms. Bet ir čia Susivienijimo mokesčiai kartu su lėšų ir labdarybės mokesčiais yra pigesni už kitų kompanijų mokesčius, išskyrus vieną.

Amžius	SLA	Equitable	Home Life	Metropolitan	Mutual Life	Farm Mutual	Prudential
20	46.46	48.48	47.67	45.46	48.48	46.00	47.53
25	46.87	49.33	48.15	46.15	49.19	46.46	47.84
30	47.45	50.43	48.83	47.04	50.13	49.12	48.33
35	48.33	51.91	49.85	48.28	51.47	50.11	49.38
40	49.76	54.06	51.48	50.13	53.49	51.70	51.31
45	52.21	57.34	54.22	53.10	56.69	54.41	54.40
50	56.39	62.55	58.81	57.55	61.90	58.96	58.18

Nežinomo kareivio gyvenimo vaizdai ir apie knygų skaitymą

Paskutinė ašara

Sudiev, dalgelī —
Daugiau tavęs nebevaliosiu...
Sudiev, žirgeliai —
Daugiau jūs nebesėrsiu...

1

S AULĖ leidosi. Per laukus driekėsi medžių šešėliai. Gėstančiuose saulės spinduliuose nauja spalva apsidengė dobilų ir rugių laukai. Kur tai lukavo gegutė. Jai pritarė Arų piemuo savo rageliu.

Nuo Arų kluono iki miško tęsėsi vingiuotas kelias, kuriuo į kaimą gryžo buiriai šienpjuvių ir šiengrėbių. Kai kurie jų dainavo. Dainų atgarsiai per laukus, pamiškiu aidėjo ir nyko.

Važiuojančių ir jojančių keliu nesimatė.

Bladas Aras tunojo kluono palėpy ir tėjio, kas aplinkumojė darėsi. Jis ko tai saugojos, ir jautėsi geriau, kai niekas keliu nejojo ir nevažiavo. Jam buvo pasakyta: "Šiandien tai jau tikrai atvažiuos"...

2

SUGIRGZDĖJO kluono durys. Bladas tirptelėjo.

"Bladai, ai Bladai", — išgirdo jis dėdienės duslį balsą.

"Klausau, dėdien", — atsiliepė Bladas.

"Buk prisirėngęs. Dėdė šianakt atvažiuos užklonė. Viskas prirengta".

"Lauksiu, dėdien".

"Lauke dar nesirodyk. Pavojinga..."

"Nesirodysiu".

Neiškentė Bladas, nušoko nuo šieno, prispaudė dėdienę prie krutinės, karštai pabučiavo jos drebančias lūpas ir pasakė:

"Sudiev, geroji dėdien!"

"Atrašyk, Bladai".

Dėdienė susigraudino, neįstengė daugiau kalbėti ir, palikus užkandį, išėjo. Sekdamas akimis smulkiais žingsniais nuėinančią dėdienę, Bladas matė, kai ji žiursto padalkomis šluostėsi ašaras. Bladas graudėnosi. Jis iškėlė kumštį ir sušuko:

"Svetimieji! Prispaudėjai!"

3

P RISPAPUDEJAI Bladą jau senai kankino. Kartą, kai jis dar visai mažas buvo, į jo tėvo lūšnelę tie prispaudėjai įsibrovė ir, suradę keletą lietuviškų knygų, tėvą kaž kur išsivežė, iš kur jis dar nesugrįžo. Kodel taip buvo — Bladas tuomet nesuprato. Jis tik matė tėvą ir motiną ašarojančius ir su jais drauge verkė.

Tėvas buvo išsiųstas į Sibirą. Motina, ilgai verkusį tėvą, numirė Bladui visai jaunam esant.

Motina mirus, ji auklėjo dėdė. Vasaros metu jis ganė gyvulius, o žiemą lankė rusų mokyklą. Ganydamas, linkamas dainas dainavo, besimokydamas galvojo: "Kam mano tėvą svetur išvežė? Kodel mano motina ne laiku numirė? Kodel mane lietuviškai nemoko?"

Vieną sykį, mokyklos suole sėdėdamas, Bladas skaitė kur tai gautą lietuvišką knygėlę ir džiaugėsi galįs prigimta kalba skaityti. Pastebėjęs tai, rusas mokytojas, pagriebė iš Blado knygelę ir jį per ausis ir veidą apdaužė. Bladas lėtyčiai paklausė: "Už ką, ponas mokytoja? Ką blogo aš dabar padariau?" Mokytojas jam dar skaudžiau sutvojo ranka per veidą.

Bladas apsišverė, bet tuoj nurijo kartų gurgėnį ir minty prisiekė: "Nuo dabar aš neverksiu! Nuo dabar aš kovosiu už tuos, kuriuos prispaudėjai persekioja!"

Pats geriau supratęs, Bladas kitiems esamą prispaudą aiškino mokykloje ir dirbdamas pas dėdę uky. Tik tą vasarą, kai pjaunami dobilai labiau kvepėjo, kai Bladas linksmiau, negu pirmiau, dainavo — jam buvo pranešta: "Tave rengiasi sumiti ir išsiųsti ten, iš kur tavo tėvas dar nesugrįžo..."

"Jie mane nepaims! Niekados!" — tarė Bladas, apie tai sužinojęs.

Parašė
P. BAJORAS

Parbėgęs iš laukų, jis išsialpastė visą savaitę kluone. Dėdė su dėdienne tuo tarpu surengė viską kelionei į laisvąją Ameriką.

4

K A I LAIVAS plaukė pro didžiulę Laisvės Stovylą, Bladas šypsojosi ir galvojo: "Amerika — liuosybės kraštas! Kraštas, kuriame ir mano viengėnčių daugelis gyvena! Gera čia bus ir man gyventi!"

Svetimas kraštas, nepažystami žmonės, nesuprantama kalba, ilgos darbo valandos fabrike, svaiginantis mašinų beldėjimas, tvankus miesto oras, tai ne šieną Lietuvos lygiose pievose pjauti. Tai ne laukus arti ar akėti. Tai ne su savaisiais kadir prispaudoje gyventi.

Du mėnesius išgyvenęs, Bladas pamojė į dumais aprukusį fabriko kamina, pasakė "sudiev" truksmingam miestui ir išvyko į ukį.

Čia gamta graži: aukšti kalnai, slėniuose upeliai šnera, miškuose medžiai ošia, saulė šilta ir maloni, bet visa tai Bladui svetima ir nesuprantama. Lietuvoje, rodės, net ir atšipęs dalgis budavo lengviau traukti, kadir paprasto kuino vėžama žagrė lengviau ardavo.

Nusivylęs ukiu, Bladas sugrįžo į miestą, nusipirko smulkmenų krautuvėlę ir pradėjo uždarbiauti.

Dabar jam čia buvo kiek geriau. Jis su lietuviams galėjo sueiti, lietuviškais reikalais pasitarti ir šį-tą veikti. Veikti del Lietuvos ir del jos persekiojamų žmonių.

5

K A D A Amerika paskelbė Vokietijai karą, Bladas pagalvojo: "Juk tai ir mano reikalas. Jukir aš turiu už žmonių gerovę kovoti. Be to, jei piktoji jiega bus nugalėta — ir mano tėvynė taps nepriklausoma."

Karo laukai. Naktis. Iš kanuolių šaudė ir šaudė. Raudoni liepsnos liežviai be pertraukos žybjčiojo ir žybjčiojo. Iš kanuolių paleisti šuviai ant žemės krito, sprogo ir kareivius užmušinėjo-žalojo. Parako dūmai, mirties dūjos ir žmogienos visur dvokė. Sužeistieji kareiviai dejavo. Mirties šmėkla aplink sukosi ir vis daugiau aukų sau įieškojo.

Purvini, apdriskę, išalkę ir suvargę kareiviai tunojo apkasuose. Jų tarpe ir Bladas Aras. Jis jau daug pergyveno. Daug sykių ranka ranson su priešu kovėsi. Jis buvo sužeistas, pagydytas ir vėl apkasuose stovėjo ir šaudyklę atstatęs į priešą šaudė.

Pamatė: mėnesienoje priešų būriai iš savo apkasų lipo ir "Niekieno žeme" link Blado apkasų bėgo.

Nutirpo Bladas, kai priešais stovėjo priešas ir atkištu durtuvu norėjo jį nudėti. Bet nesulaukė! Bladas turi stiprias rankas ir lietuvišką sumanumą...

Bladas laimėjo ir kvatojosi. Bet jo rankos buvo kruvinos... Jis žiūrėjo į brętančią saulę, į daugybę išžudytų žmonių ir galvojo...

"Bladai, kad mes taip kenčiame?" — paklausė jį prislinkęs kariškis.

"Tam, kad kitiems būtų geriau gyventi", — atsakė Bladas.

* * *

Baltieji vėlukai plevėsavo. Kareiviai dainavo klykiančias dainas. Ir kodel jie nedainuos? Kodel nesidžiaugs? Juk karo paliaubos, o jie gyvi ir pergalėtojai. Jie sutruškino tą, "kuris norėjo paversti visą pasaulį".

Bladas skaitė iš draugo gautą laišką: "Po didelės audros, iš griuvėsių ir prispaudos prisikėlė mūsų tėvynė! Lietuva nepriklausoma!"

Bladas nusišypsojo: "Ir aš nors mažą dalelę prie to prisidėjau!"

6

P A J U R Y S. Apsiniaukęs dangus. Bangos piktai už, šėlo. Žmonės, kaip skruzdės, kasdieniniais reikalais į visas puses bėgiojo. Juros įlankoje laivai plaukiojo. Tai ta pati įlanka, kur matosi di-

džiulę Laisvės Stovylą, pro kurią anais laikais pravažiuojant Bladas šaukė: "Gera čia bus ir man gyventi!"

Bladas stovėjo pajury, žiūrėjo į tą stovylą, į tolimą plaukiančius laivus ir galvojo apie praeitį. Ar senai jis iš Lietuvos paslapčiomis atvyko? Ar senai puslėtomis rankomis fabrike ir uky dirbo? Ar senai be miego per naktis del lietuvių darbavosi? Jis niekad neužmiršė tų dienų, kada sugrįžo iš karo. Jį apdovanojo medaliais, apie jį rašė spaudoje. Gyrė "už narsiai atliktas pareigas". Bet netrukus po to Bladas vėl savo stiprią nugarą ir kietas rankas sunkiam darbui išstatė.

Tiesa, kartą jis jau buvo susirėngęs grįžti atgal į Lietuvą ir ten darbuotis. Tačiau vienas darbuotojas jam pasakė: "Milijonas mūsų giminės sielų čia dar lieka. Šviesuomenės darbai dar tik prasideda. Lietuva laisva, bet jai reikia šio krašto lietuvių pagalbos. Mes turime jai padėti. Čia gyvenančius lietuvius reikia prižiūrėti, kad jie neištirptų "tarpinimo katilė". O kas visa tai atliks? Tu, aš ir daugelis kitų pasišventusių. Pabuk dar čia, Bladai".

Pasvarstė Bladas ir nusitarė čia dar metą-kitą pagyventi, sau šį-tą užsidirbti ir del lietuvių padirbėti.

Tuo tarpu laikas besparnis krizę į šį kraštą atnešė. Darbų visur truko. Bladas Aras neturėjo darbo. Jis, kaip ir milijonai, tik labdarinių įstaigų kava ir "sandvičiais" gyveno. Jis nuskuręs, apžėlęs, dvasioje nupuolęs. Jis kas rytas ateidavo į pajūrį, į plaukiojančius laivus žiūrėdavo ir sakydavo: "Tai kad bent vienas jų mane ten nuvežtų!"

Vėjas iš jūros šurpią bangą išputė. Ji sudavė Bladui į apskurusį veidą. Blado visas suvargęs kunas ir nuliūdusi siela suvirpėjo.

"Ką dabar daryti? — baimingai pasiklausė pats savęs. Bet atsikvošėjo: "A, dar viena išeitis! Daugelis rengiasi ten eiti. Ir aš eisiu ir reikalauju netik sau, bet ir kitiems — milijonams!"

7

"S O S T I N Ė J E daug karių". "Sostinėje užima buvusieji kariai". "Sostinėje rimtas pavojus". "Sostinėje gali kilti kova". Kasdien spauda stambiomis raidėmis rašė.

Būriai nuskurusiu buvusių karių į sostinę susirinko. Jie palapinėse gyveno. Ginkluoti kareiviai juos tėjio ir sekė.

Ant aukštokos papėdės stovėjo Bladas Aras ir kalbėjo:

"Broliai tiksluose! Čia mes atvykome ne kariauti, bet prašyti. Mes norime valgyti ir pastogės. Mes norime apsigręnti ir kiek žmoniškiau gyventi. Mes norime darbo. Mes..."

Bet kas gi ten darosi?... Būriai kareivių buvusius karius pradėjo daužyti šaudyklų kulbėmis. Nejau juos prievarta ir nieko nelaimėjus iš sostinės nori išvaryti?

Pasigirdo šuvis, antras, kelintas...

"Tik čia ne karas. Mes ir milijonai mūsų buvusių draugų norime darbo ir valgyti, o ne kariauti. Juk tai mažas noras..." — kalbėjo toliau Bladas.

Bet... suspengė Blado ausyse. Užtemė akys. Jis pamažėl nusviro nuo papėdės. Galvojo: "Nejau tai sapnas apie buvusį karą?..."

Tai ne sapnas. Bladas sunkiai praplėšė akis. Jis matė besileidžiančią saulę. Jis žiūrėjo į liepsnojančias buvusių karių palapines. Jis girdėjo klykimą, dejones, šuvis...

Skausmų varstomas, Bladas dar galvojo. Jam turbūt prisiminė tas saulėleidis, kurį jau daug metų iš kluono palėpio stebėjo. Jam gal vaizdavošis tos pievos, kuriose jis kvepiantį šieną pjovė. Jis matyti prisiminė tuos žirgelius, kuriuos išvažiuodamas taip širdingai atsiveikino: "Sudiev, žirgeliai — aš jūs daugiau benešersiu". Ak, jam norėjosi dar kartą tenai būti ir matyti, kaip dabar tas kraštas išrodė.

Raižėsi Bladas ir jam per veidą riedėjo ašara. Tai buvo paskutinė ašara, nes nuo to laiko, kai jį rusas mokytojas tvojio, jis niekad neverkė ir nė vienos ašaros neišliejo.

8

D I D Ž I A V Y R I Ų kapuose ramu. Tik medžiai ošia ir kapai-paminklai į didingą sostinės panoramą žiuri rodos didžiudamies tais palaikais, kurie po jais ilsisi.

Is tolimųjų kraštų atvykę žmonės tuos kapus-paminklus aplanko ir apžiurnėja.

Knygos sužadėtiniai

G Y V E N I M E aplinkui, kur matome "grobk, kol grobiasi" užsimojimus, ramia šypsena nubraukia dviasį didesni idealai. Taip keista matyti ar žinoti, kad tarpe minių, kurios galvoja ir vykdo, kad Amerika yra tik "ant lupimo", kol lupasi"... yra tokių, pasakysime, "naivių" žmonių, kurie "bovinasi" meile knygai... Bet tokių "naivių" žmonių, dėkudie, pasirodo, dar yra ir pas mus...

Be minėtų žmonių, kurie lėšomis, atitrauktomis nuo valgio ar sveikatos taisymo, augina savo knygynus, žinoma, yra ir daugiau, be visų, aišku, ir atsisaukimais nesurasi.

Štai, Pranas Lavinskas iš Brooklyn, N. Y., turi knygų ir laikraščių rinkinį nuo 1896 ir 1899 metų, viskas gerai apdaryta, daug rinkinių numerių yra Keleivio, Naujienų, Pirmyn, Kova, Darbininkų Balsas, Viltis, Rangpelnis; po keletą Lietuva, Katalikas, Amerikos Lietuvis, Vienybė — vis ekstra laidos, kaip jubiliejiniai, gegužiniai, kalėdiniai ir panašūs numeriai; žurnalai — Lietuvių žurnalas, Laisvoji Mintis, Dilgėlės, Dągis, Jaunoji Lietuva, Gydytojas, Veidrodis, Dievo Ryškė, Šakė, Kardas, Bostono Navecko Dilgėlės visi nr., ir kitokie. Svarbu ne kokios krypties spaudą kas užlaikė, svarbu, kad užlaikė! Nes užlaikyti spaudintą žodį, reikia tam tikros meilės, kurios negali atjausti nesuprantantieji. O čia tą darė žmogus, kuriam kartais ir duonai lėšų truko... Sielojasi žmogus, kas bus su tuo turtu jam mirus, — juk apie tonas svorio! Kasmet tik laikraščiai dideles knygas užaugina. Tikrai, retai taip renka laikraščius ir knygas ir redakcijos, o tai yra nepaprastai svarbus darbas, jeigu pažiūrėsime ateities akimis! Ir renka toks žmogus, kuris ir pastoviai gyventi negalėjo... 280 knygų (iš laikraščių ir iš sudėtų kruvon smulkesnių knygelių)!

Mūsų žmogus ėjo ir iki Ramiojo vandenyno krantų su knygos meile. Antanina Gudžiūnas iš San Francisco, Calif., rašo: "Aš turiu knygą dar iš Lietuvos maldaknygę Šaltinį, didelę, 1902 metų, kai aš atvažiuavau į Ameriką. Turiu dar Bibliją, turiu giesmių knygą, turiu Lietuvos praeities istoriją, kitą apie Algimantą, Tukstantis ir viena naktis, Sveikatos knyga, Del vaikų klausimai, Žodynas lietuviškos ir angliskos kalbos, Evangelijų knyga. Aš tamstai negaliu ant atminties visas surašyti, turėčiau vieną dieną darbą padėti visų vardus atrasti, tai tik biskį aš tamstai parašau, ir dar ketinu daugiau nusipirkti, o kiek aš padovanoju kitiems knygų, tai negaliu nei suskaityti. Kai mes apleidom Philadelphia 1932 m., tai mes palikom du baksus pilnus knygų žmonėms. O kiek paskolintų neatidavė. Dabar aš noriu tamstai pasisakyti, kaip aš tą Lietuvą myliu, tai kaip aš knygų neskaitysiu..."

Taip lietuvių reiščia meilę knygai. Vienas mėgo socialius klausimus judinančius spausdinius, kairiuosius leidinius, kitas su Evangelijų ir Giesmių knyga ėjo prie tolmo Ramiojo vandenyno, bet abudu skaitė tautos knygas (labai geras Jurgelio straipsnio posakis), abu atidavė širdį Lietuvai per jos spaudą. Vienas domisi socialistų ir laisvamanų leidiniais, kita sako — "...bet mano širdis labai priesta prie Lietuvos, aš kitaip negaliu padėti, tai tik prašau Dievo, kad ji visada gyventų, kad kas jos nuo mūsų neatimtų, aš už ją poteriauju kasdien..."

Lietuvių tauta nėra koks slauras taelis ar srovelė. Ne, ji prasidėjusi su savaitraščiu Chicagoje Kristaus Karaliaus Laivu, pro socialistų Keleivį ir kitus laikraščius, pro Laisvę ir kitus, eina iki kairiausio lietuvių kalba leidinio — Argentinos Darbininkų Tiesos, kuri yra anarchistų organu, bet visą tą spaudos

Pro vieną jų, dar nesena kapą, ypač daug žmonių praeina ir jo antrašą perskaito:

"Čia ilsisi palaikai to žmogaus, kuris visą gyvenimą už kitų reikalus kovojo, bet sau laimės neatsiekė".

Tai Blado Aro kapas. To Blado, kuris šuvio paliestas numirė, paskutinę ašarą išliedamas.

paradą (pavadinimas vienos Chicago's Daily News redaktoriaus knygos) eina ta pati lietuvių tauta. Todėl palaiminti tos tautos vaikai, kurie renka jos pėdsakus, nes spauda yra pėdsaka, kuriuos daro tauta istorijoje.

Šitie du lietuvių yra pavyzdžiai kitų, kurių, žinoma, yra mūsų tarpe daugiau. Širdingas jiems visiems sveikinimas!

AREJAS VITKAUSKAS.

P. S. Lavinsko rinkinius įsigyti norėjo Lietuvos universitetas. Štai, dabar, kai kalbama apie platų Lietuvos rėmimą, visai vietoje būtų ir tas, kad broliai lietuvių iš kokių nors aukų atpirktų kad ir to paties Lavinsko rinkinius ir nusiųstų juos Lietuvos universitetui, kur tokie dalykai ras sau tikrą vietą, jeigu dar niekas neįsteigė tikro Amerikos lietuvių archyvo, kur panašioms dalykams turėtų būti vieta.

Pavyzdys mums!

Kodel mūsų jaunimas negalėjo ar negalėtų savo mokslo baigimui raštuose (disertacijose) panaudoti lietuviškų temų: apie lietuvių imigraciją, visuomeninį gyvenimą, spaudą, — tokį klausimą sau stačiau senai. Pasirodo, — tokie dalykai netik yra galimi, bet kitų ir vykdomi!

Štai, norvegė Marie Lien gavo iš Kolumbijos universiteto daktaro laipsnį už raštą apie Norvegijos liaudies meną. Iš-eisianti knyga dar padidins Amerikai žinias apie Norvegiją. Lien gimė Amerikoje 1911 metais (Tėvai buvo šėšerį metai iš Norvegijos). Pusantrų metų ji pabuvo Norvegijoje. Mokėsi Amerikoje. Baigė gimnaziją (high school) su dovana už raštus. Kolegijoje mokėsi matematikos ir fizikos, bet šalia to studijuodama meną gavo už tai dovaną. Po to meno mokėsi Columbia universitete, baigus buvo paskirta New Yorko gimnazijų meno skyriaus tarybos nare. Matydama, kad amerikiečiai neturi iš ko pažinti norvegų kultūros, ji nusitarė būti pioniere, pasiruošė Ph. D. laipsniui, tyrė kas reikia Norvegijoje ir kitose Skandinavijos šalyse. Po to buvo asistente Columbia universiteto meno skyriuje, dažnai un-to ir kitų buvo kviesta su paskaitomis apie norvegus, rašė, ruošė norvegų liaudies ir pramonės meno parodas ir kitaip rodė Amerikai savo tėvų kraštą. Dar kartą nuvykus į Norvegiją prisirinko medžiagos knygai "Naujosios Norvegijos menas".

Šiandien malonu jos atvaizdą matyti kultūros leidinyje.

AREJAS VITKAUSKAS.

Žiema

Visur eibės sniego tyso,
Lyg kad plotai eokano.
Niekas su jom kovot nedrįso
Ir prieš jas išeit nemano.

Vai sunku išbrist pusnynai,
Speigus, audras iškentėti;
Kenčiam mums ir mūs kaimynai —
Nėra kur mums pasidėti.

Kad nors audros kiek apstotų,
Gal nežestų taip krutinę;
Mūsų sodas nevaitotų
Liudną raudą paslaptinę.

Viskas temo, viskas blanko,
Vėjai nešė stulpus sniego;
Viską verčia, viską manko —
Nėr poilsio, nėra miego.

Šalčio spėkos susiburė,
Sijungę, susiję,
Viešpatystę savo kurę,
Su pagelba rustaus vėjo.

Vilkstaugio Klajunas.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

DARBŠTI LIETUVAITĖ SLA NARĖ

IZABELE BALDAUSKAITĖ

Kiekviena moteris, kuri yra biznyje, jaučiasi labai užsiėmusi. Bent taip tos moterys pačios apie save mano. Daugelis tokių moterų labai dažnai pasako: "Mano brangusis, aš buvau taip užsiėmusi, kad nė valandėlės liuso laiko neturėjau". Bet taip sekosi dažniausiai eilinių darbų moterų. Tačiau pasitaiko ir tokių moterų ar merginų, kurios užima atsakingas vietas ir išties atlieka "tikrai vyriškus darbus".

Viena tokių merginų yra sesuo Izabelė Baldauskaitė, SLA 267 kuopos narė, iš Wyoming, Pa. Ji atlieka tikrai vyrišką darbą. Ir ji tikrai gali pasakyti, kad "dirbau ir nė minutės liuso laiko neturėjau". Ji jau dešimt metų atgal pradėjo dirbti to miesto generalėje ligoninėje taip vadinamo Social Service departamente Janet Watson Foster pagalbininke. Per penkis pastaruosius metus ji jau eina to departamento vedėjos pareigas. To departamento pirmieji tikslai tai suteikti žmonėms medikali patarnavimą visai dykai arba už daliną užmokėjimą.

Sesuo Izabelė Baldauskaitė papasakojo vietiniam laikraščiui apie tą departamentą, kaip lygiai ir apie tai, kiek ir kokio darbo ji per dieną atlieka. Tas ligoniams patarnavimas buvo pradėtas 1913 metais. Tuo rūpinosi taip vadinamas Ladies Auxiliary, o 1927 metais buvo perimtas generalio ligonbučio. Tame departamente veikimo yra daug. Jis pagalbi daktarams sužinoti socialią ligonio stovį. Kuomet ligonis ligoninėje apleidžia, šio departamento pareiga yra tą ligonį prižiūrėti ir pagalbi jam užsilaikyti sulig ligoninės duotų patarimų, kad jis galėtų visiškai išgyti. Vėliau reikia tuos ligonius pritaikinti gyvenimui, kiek tai galima. Kai kuriuos prisiima pasiūti į sanitorijas ar kitas kokias įstaigas. Kai kam reikia net pritaikinti akinus. Pagaliau reikalinga kooperacija su kitomis socialinėmis įstaigomis

Tas laikraštis savo aprašymą baigia sekamai: "Kuomet Izabelė Baldauskaitė uždaro savo dėklą, ji gali, kaip Longfellow's kalvis, pasakyti: "Kas nors ateiks, kas nors padarys, o dabar jau esu užsitaravusi nakties poilsio". Mums miela apie šią darbščiąją bitelę. Ji, jos tėveliai, sesutės ir broliai — viso iš 8 susidedanti šeima priklauso prie mūsų Susivienijimo. Jos tėvelis yra SLA 267 kuopos fin. sekr. Prie to, sesuo Izabelė Baldauskaitė, dalinai, yra mūsų organizacijos auklėtinė: Susivienijimas jai buvo davęs paskolą, kada ji siekė daktaro laipsnio. Todel čia mes jau čiamės truputį prisidėję prie tos darbščiosios lietuvaitės parėmimo, kada jai parama buvo reikalinga. Lai tau, Izabelė, ir toliau sekasi tą gražų žmoniškumo darbą dirbti!

A. J. Namaksy radio kalba, pasakyta vasario 4 iš stoties WORL Bostone

Gerbiameji radio klausytojai:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antras apskritis numato, kad būtų vietoje ir naudinga, laike Antrojo Pažangos Vajaus, paskleisti oro bangomis per keturias savaites Susivienijimo Lietuvių Amerikoje tikslus, stovį ir perspektyvą del veikimo ateity. Mano užduotis bus maž daug abelnai priminti jums apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje istoriją ir paaiškinti apie Antro Pažangos Vajaus techniškus sutvarkymus šioje apyrbėje. Sekantį sekmadienį plačiai išaiškins Susivienijimo Lietuvių Amerikoje tikslus radio klausytojams.

Gerbiameji radio klausytojai: Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antras apskritis numato, kad būtų vietoje ir naudinga, laike Antrojo Pažangos Vajaus, paskleisti oro bangomis per keturias savaites Susivienijimo Lietuvių Amerikoje tikslus, stovį ir perspektyvą del veikimo ateity. Mano užduotis bus maž daug abelnai priminti jums apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje istoriją ir paaiškinti apie Antro Pažangos Vajaus techniškus sutvarkymus šioje apyrbėje. Sekantį sekmadienį plačiai išaiškins Susivienijimo Lietuvių Amerikoje tikslus radio klausytojams.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra seniausia ir stipriausia lietuvių fraternalinė organizacija visame pasauly. Susivienijimas suorganizuotas lapkričio 22, 1886, dabar jau turi arti 400 kuopų ir virš

15,000 narių, o turto yra apie 2,000,000 dolerių.

Kada Susivienijimo įsteigėjai susirinko 54 metai tam atgal, viena iš principalių temų buvo reikalingumas vienybės lietuvių tarpe. Tais laikais buvo apie 50,000 lietuvių Suvienuose Amerikos Valstijose, bet išsisklaistę nieko nereikšė. Per Susivienijimą jie manė netik pavienius savo tautos žmones sušelpiti, reikalui atėjus, bet ir visą tautą aukščiau pakelti kulturoje, dorėje ir apšvietime, kad paskui ją pastatytų greta su kitomis apšviestomis tautomis. Prie to juos spirė jų tautiški jausmai. Jų pirmutinai norai buvo trejų: 1) pirkti žemes ir namus, steigti mokyklas ir statyti našlaičiams ir seneliams prieglaudoms namus ir lietuvių bažnyčias; 2) steigti darbininkams biržas, kur bedarbiai lietuviai galėtų rasti darbo; 3) sušelpiti mirusio nario gimnaisius.

Žodžiu, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, pagal dabartinę konstituciją sutvarkymą, yra nusistatęs suvienyti 1) brolių ryšį visus doro elgesio lietuvių, neatsižvelgiant į jų tikėjimiskias ar politines pažiūras, ir tobulinti narius

protišku, dorišku, draugijiniu ir medžiaginiu žvilgsniu, teikiant jiems laikiną pagalbą nelaimėje.

Tokiu būdu prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje esate visi kviečiami prisirašyti laike šio vajaus. Kiekviena antro apskričio kuopa turi išrinkti savo organizatorius, kuriems yra paskirti pagalbi generaliai organizatoriai, A. J. Namaksy Bostono apskričioje ir K. P. Šimkonis Worcesterio apskričioje.

Sekanti kuopų organizatoriai jau yra dalinai atsižymėję Antrame Pažangos Vajuje, sulig organo Tėvynės sąrašo: J. Survilas, Cambridge, Mass., kuris jau pasiekė pirmą laipsnį. O kiti, kurie vėliau Survilą, yra sekanti: Emma Ernest ir J. Vincininas iš Cambridge, Mass.; Jane V. Martin, Neponset; Stasys Mockus, So. Boston; J. Krukonis, So. Boston; Marė Bačiūnas, Arlington; P. Brazaitis, Dorchester; M. F. Kesler, Chelsea; M. Kemzura, Montello; A. Kriaučialis ir P. Raciūnas, Worcester; K. Namaksy, Jamaica Plain; M. Stakionis, Lawrence; J. M. Tumavičienė, Norwood.

Emma Ernest ir J. Vincininas iš Cambridge, Mass.; Jane V. Martin, Neponset; Stasys Mockus, So. Boston; J. Krukonis, So. Boston; Marė Bačiūnas, Arlington; P. Brazaitis, Dorchester; M. F. Kesler, Chelsea; M. Kemzura, Montello; A. Kriaučialis ir P. Raciūnas, Worcester; K. Namaksy, Jamaica Plain; M. Stakionis, Lawrence; J. M. Tumavičienė, Norwood.

Ar yra verta prigulėti prie pirmo apskričio

Šių žodžių rašytojui daug kartų teko girdėti kuopų narių išsireikškimus: "Jokios naudos iš prigulėjimo prie apskričio nėra; delegatus siuntinėjame, pinigus už jų keliones mokame, ir apskričio išdą narių duokles mokame, o iš to jokios naudos nėra..."

Tokius pareiškimus daro netik kitų kuopų nariai, bet ir šių žodžių rašytojo kuopos yra nariai, kurie taip pat yra tos nuomonės, kad prie pirmo apskričio prigulėjimas jokios naudos neneša, o vien tik bereikalingų išlaidų kuopai pridaro.

Už tokių narių išsireikškimus kaltinti negalima, nes ištikro, jeigu apskričio suvažiavimai įvyksta tik tam, kad kuopų delegatai suvažiavę išklausytų praeito suvažiavimo protokolą ir jį priimtų ar atmetų ir vėl tik nutartų kur kitą suvažiavimą laikyti ir nieko geresnio, naudingesnio nenutarus išsiskirstyti, tai kuopų narių nepasiganėdinimo apskričiai pareiškimai yra pamatuoti ir teisėti.

Narių kaltinimuose apskričio skirtumas yra tik tame, kad nariai kaltina netikrą kaltinimą. Apskritis, kaip toki, nieko pats savimi ką nors duoti kuopai ar nariams negali, nes pasakymas apskritis, tai tik tarmės garso išreiškimas ir todėl kaltininkai yra kuopų delegatai, kurie suvažiavę sudaro apskričio suvažiavimus ir tik nuo jų priklauso apskričio naudingumas ar nenaudingumas ir todėl kaltinant, reikia kaltinti kuopų delegatus, nes kokius nutarimus jie suvažiavimuose nutaria, tokiais jie ir liekasi.

Jeigu rasime, kad apskritis būtų naudingas kuopoms, nariams ir visam SLA, tai renkant delegatus į apskričio suvažiavimą, pačios kuopos privalo pasirūpinti suteikti apskričio suvažiavimui gerų ir naudingų įnešimų apskričiai, kuopų ir viso SLA labui ir taipgi patartų savo delegatams, kad jie taip pat bandytų su visais kitais delegatais surasti gerų sumanymų ir naudingų patarimų apskričio suvažiavimui ir juos apkalbėjus, išdiskusavus priimti ir vėliau visiems bendrai dirbant, juos gyvenime įgy-

vendinti. Tuomet, beabejonės, bus nauda apskričiai, kuopoms ir SLA, ir tada nebus nusiskundimų, kad nėra naudos iš prigulėjimo prie apskričio.

Todel gerbiamas pirmo apskričio kuopos ir nariai, norėdami, kad apskritis ir jo suvažiavimai būtų naudingi ir pageidaujami, tai bandykime juos tokiais ir padaryti, o naudingais juos padarius, daug gražių, kilnių darbų būtų galima apskričio ribose nudirbti, jeigu tik visi bendrai imtūmės prie darbo.

Kadangi laikas jau artinasi prie SLA pirmo apskričio pusmetinio suvažiavimo, todėl prašau visų pirmo apskričio kuopų ir jų narių neatsisakyti dalyvauti apskričio pusmetiniame suvažiavime ir, ypatinai, nepamiršti suteikti gerų sumanymų ir įnešimų, kur visi suvažiavę bendrai apkalbėsime, išdiskusuosime ir vėliau įgyvendinsime.

J. K. Urbonas, SLA 1 apskr. sekr.

Lowell, Mass.

SLA 173 kuopos vakariene pavyko

Sausio 13 d. SLA 173 kuopa buvo surengusi vakariene. Vakarieneje nuotaka buvo gėra. Kalbėjo kuopos pirmininkas, brolis S. Kučinskas apie SLA organizaciją ir ragino narius dar energingiau del organizacijos darbuotis. Buvo ir daugiau kalbėtojų. Kiek plačiau apie Lietuvą ir Vilnių papalbėjo Vytautas Ramanauskas. Ta proga parinkta ir aukų vilniečių reikalams. Surinkta \$12.50. Buvo tokių, kurie netik patys nedavė, bet ir kitus agitavo neduoti. Tokių žmonių reikia pasigalėti.

Vasario 11 d. D. L. K. Vytauto Kliubo svetainėje rengiama Lietuvos nepriklausomybės sukakties paminėjimas. Kalbės adv. A. Šalna iš So. Boston, Mass. Kviečiame visus vietinius ir apieilinkės lietuvių šiam parengime dalyvauti. Bus ir meninė program dalis — poeziją skaitys Vytautas Ramanauskas. Pradžia 2:30 val. po piet.

Vyt. Ramunėlis.

New Kensington, Pa.

SLA 192 kuopa rengia prakalbas

SLA 192 kuopa rengia prakalbas vasario 18 d., 2 val. po piet, Rusų Svetainėje, 1377 — 4th Ave., Arnold, Pa. Kviečiame visus atsilankyti, nes tai bus svarbios prakalbos apie mūsų organizaciją ir apie jos gerovę bei naudingumą. Aš manau, kad kai kurių lietuvių širdyse yra neaiškumų apie mūsų Susivienijimą. Todel mieli broliai ir seserys atsilankykite į šias prakalbas ir išgirkite, ką reiškia Susivienijimas Lietuvių Amerikoje del visų lietuvių. Turėsimė labai gerus tris kalbėtojus: du kalbės lietuviškai, o vienas angliskai.

Dar kartą kviečiame visus vietinius ir apieilinkės lietuvių pašvesti valandą-kitą ir atvykti į SLA 192 kuopos rengiamas prakalbas vasario 18 dieną. Rengimo Komisija.

Neponset, Mass.

SLA 176 kuopa gauna naujų narių

SLA 176 kuopos susirinkime sausio 10 d., 1940 m. buvo užmokėtos visos kuopos skolos, kurių per metą daug susirinko.

Priimta viena nauja narė — Rita Zavadskas, kuri yra jauniausia plaukų dabinėja South Bostone ir turi savo vietą po vardu "Rita's Beauty Salon". Moterys ar merginos, nuėję pas Zavadskaitę, gauna greitą ir mandagų patarnavimą ir vėliausios mados pagražinimus. Pereitą susirinkimą Ritos sesutė, Mildred, buvo priimta. Ji dirba pas advokatą ofise. Abi gražios ir gabios lietuvaitės. Linkiu abiem gero pasisekimo. J. V. M.

Vakariene

SLA 176 kuopos naujų narių priėmimo vakariene įvyks vasario 22, 1940, George Washingtono dienų, Sandaros Svetainėje, 124 F Street, So. Boston, Mass., 6 valandą vakare. Bus skanūs valgiai ir gėrimai. Prašome visus atsilankyti. Komitetas.

Pittsburgh, Pa.

Lietuvos nepriklausomybės 22 metų sukakties minėjimas

Pittsburgho lietuviai minės Lietuvos nepriklausomybės dieną trijose vietose: North Sides lietuvių draugijos; Lietuvos Sunų, I Dangų Žengimo parapija, SLA 87 kuopa, S. L. R. K. A. 87 kp. i. LDS 160 kp. nutarė bendrai minėti Lietuvos nepriklausomybės dieną vasario 16, 8:30 val. vakare, Lietuvos Sunų draugijos svetainėje. Programą susidės iš kalbų ir muzikos.

Vasario 18 d., apie 8 val. vakare, Lietuvių Mokslo Draugijos svetainėje (Soho daly) įvyksta visų Pittsburgho lietuvių pažangiųjų draugijų paminėjimas Lietuvos nepriklausomybės. Programą susidės iš kalbų, dainų ir muzikos.

Vasario 18 d., 2 val. po piet, Lietuvių Piliečių svetainėje, South Side, yra rengiamas paminėjimas Lietuvos nepriklausomybės per R. K. parapijos ir jom pritariančias draugijas. Programą susidės iš kalbų ir muzikos.

Tą dieną neturi nė vienas Pittsburgho lietuvių pasilikti nedalyvavęs bent viename iš tų parengimų. Mūsų visų lietuvių yra pareiga koscikailingiausia dalyvauti visuose mūsų tautiškuose parengimuose ir prie kiekvieno tautiško reikalo prisidėti. J.

Hammond, Ind.

SLA 273 kuopos atskaita už 1939 metus

Visokių duoklių į Centrą pasiūsta \$299.58
Centras kuopai išmokėjo: Vieną pomirtinę Jono Spudvilo, Jr. 150.00
Iš N. ir N. Fondo 65.00
Organiz. D. Priedienei už prirašymą trijų naujų narių 14.25

Kuopos stovis

Kuopa turi 20 narių, kurie pilnai užsimokėję už 1939 metus. Kuopos izde yra \$68.64. Hammondė gyvena apie 40 lietuviškų šeimynų, bet nieko neveikia ir daugelis net nepažįsta. Nekurie su "naminė kovoja" ir neskaito jokių laikraščių, taipgi nepriguli prie jokių lietuviškų organizacijų. O kada pakalbinai prisirašyti prie SLA be įstoimo, tai gauni atsakymą: "Aš turiu insurance". Tokie žmonės prie lietuviškų organizacijų priklausyti nenori. Jaunimas jau visai atsisakęs nuo savo tėvų prigimtos kalbos. Patarčiau čionaitiniam jaunimui atsipeikėti ir prisirašyti prie S. L. A. organizacijos laike Antrojo Pažangos Vajaus. Svarbu SLA 273 kuopos visiems nariams

SLA 273 kuopa savo susirinkime sausio 7 dieną padarė sekančią nutarimą: jei kuris narys negali dalyvauti kuopos susirinkime, tai savo duokles turi užsimokėti finansų sekretoriui arba išdėminkui pirm susirinkimo. O jei kuris nepriduos savo duoklių pirm susirinkimo, ir norės užsimokėti po duoklių išsiuntimo į Centrą — tų duoklės nebus priimamos, nors narys ir liks suspenduotas nuo tos dienos, ir negalės pasiskųsti jei kartais negalės gauti ligoje pašalpos.

Visi nariai prašomi šitai įsitęmyti ir kuopos nutarimą pildyti.

J. Maksvitis, SLA 273 kp. sekr., 661 Ingraham Ave., Calumet City, Ill.

Benton, Ill.

SLA 156 kuopos veikimas

SLA 156 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 3 dieną. Narių susirinkime dalyvavo nemažai. Atlikus kuopos bėgančius reikalus, atlikta Pildomosios Tarybos nominacijos. Po to rinkta kuopos valdyba. Išrinkti visi senieji, išskyrus izdo globėją Miką Junkauską, kurio vieton išrinkta Marė Piecentienė. Dabar kuopos valdybon įeina šie nariai: pirm. K. Kutulis, vice pirm. S. Jokubėnas, fin. sekr. A. Paulavičius, užrašų sekr. J. Matukaitis, izdin. Ona Paulavičienė, izdo glob. J. Paulavičius ir M. Piecentienė, maršalka A. Jeninas, organiz. S. Jokubinas, daktaras kvotėjas Dr. W. Halvis.

Kadangi tame susirinkime turėjom daug reikalų atlikti, tai prisimršom išrinkti knygų peržiūrėtojus. Tai padaryta kuopos susirinkime sausio 4 d., ir knygų peržiūrėtojai išrinkta M. Paulavičienė ir D. Gilis. Po susirinkimo knygų peržiūrėjimo komisija syktu su izdo globėjais knygas peržiūrėjo. Knygos rasta tvarkingai vedamos.

Atskaita už 1939 metus:

Nariai sumokėjo duoklių — I apsaugos fondą \$205.39
I ligoje paš. fondą 240.80
SLA lėšoms 86.06
Tautiškiems reikalams 3.69
I N. ir N. Fondo 6.20
Už paliud. permainingą .50
Vieno nario įstojimas 3.00
Vieno nario persikėlimas i aukštesnį paš. laipsnį 1.50
Viršininkų kaucijos 4.50
Viso į Centrą pasiūsta \$551.64

Pereitą metų kuopa turėjo 31 narį suaugusių skyriuje.

Del kuopos lėšų padengimo turėjo vieną parengimą, iš kurio pelno turėjo \$9.76.

Kuopos išlaidos:

Viršininkų algos, pinigų siuntimas į Centrą ir tt. \$30.36
I 12 apskritį 1.55
Viršininkų kaucijos 4.50
Dviem mirusiem nariam vainikai 10.00

Viso kuopos išlaidų \$46.31

Iš Centro kuopa gavo: V. Petrausko pamirtinė \$150 ir ligoje pašalpos \$19.50 169.50
Juozo Gajausko pamirtinė \$300 ir ligoje pašalpa \$49.00 349.00
Dvių narių ligoje pašalpa 79.00

Viso iš Centro gavome \$597.50
Viso į Centrą pasiuntėme 551.64
Iš Centro gavome 597.50

Centrai liekam skolingi \$45.86

Kuopos izdas tuščias. Todel nutarta sumokėti po dolerį kuopos reikalams.

Pirmininkas pranešė, kad per 1939 metus netekome dviejų narių — Vlado Petrausko ir Juozo Gajausko. Prašė, kad visi nariai atiduotų numirusiems pagarbą atsisostojimu, kas ir padaryta.

Pereitą metų kuopa turėjo 31 narį, bet kadangi du numirė, tai liko tik 29 nariai. Laike Antrojo Pažangos Vajaus stengsimės prirašyti daugiau naujų narių. O dabar kaip tik gerai naujus narius gauti, nes nereikia mokėti įstoimo ir daktarui už sveikatos išegaminavimą.

Bentone yra nemaža jaunųjų, kuriuos būtų galima prirašyti prie mūsų Susivienijimo. O tai jau suaugę vyruklai ir mergaitės, kuriuos galima prirašyti į sutugusių skyrių. SLA nariai, turinti jaunųjų, neturėtų nieko laukti ir atvedę prirašyti prie kuopos. Taipgi turime būti visi organizatoriais ir visi naujų narių įieškoti. Man išrodo, kad jei visi sutartinai dirbtume, tai galėtume kuopą nariais padvigubinti. Ypač reikia domę kreipti į jaunuosius, nes jei tėvai prie šios organizacijos priklauso, tai kodėl jų vaikai negali priklausyti? Juk Susivienijimas dabar yra tobulas apdraudęs ir pašalpos organizacija, prie kurios apimoka kiekvienam lietuviui prisirašyti. Tenka girdėti, kad kai kurie mūsų jaunuoliai nenori prie SLA 156 kuopos priklausyti delto, kad reikia lankyti susirinkimus. Bet pas mus susirinkimų lankymas nėra priverstinas: kas nori lanko ir susirinkimuose duokles užsimoka, o kas nenori i susirinkimus lankyti, tai iš jo duokles iškolektuoja finansų sekretorius. Mano visa šeima prie SLA 156 kuopos priklauso. Galėtų ir kitų lietuvių išistos šeimynos priklausyti. Reiktų tik mums visiems del to daugiau susirupinti.

A. Paulavičius, SLA 156 kp. fin. sekr.

Waterbury, Conn.

Pranešimas SLA 11 kuopos nariams

Šiuo pranešu visiems SLA 11 kuopos nariams, kad mūsų lietuvių kalbos mokykla užsiuks vasario 19 dieną. Kuopa jau yra gavus užkvietimo laiską iš mokyklos ir nutarė mokyklos uždaryme dalyvauti. Laike uždarymo bus gražūs programos, kuriame mokiniai jaunuoliai pasirodys, ką jie gali.

Parengimas įvyks vasario 19 d., Dugan mokykloje, Washington Ave. Pradžia 7 val. vakare. Nesivėluokite ateiti.

P. Motiečius.

Springfield, Ill.

SLA 158 kuopos veikimas

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyko vasario 4 d. Pirmininkas atidarė susirinkimą, paragindamas narius užsilaikyti tvarkoje svarstant kuopos ir visos organizacijos reikalus.

Visi kuopos viršininkai dalyvavo susirinkime. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė pirmininkas. Raportai priimti su pagyrimu, nes atsakančiai prižiūrė ligonius, kurių randasi net keturi.

Skaitytas laiškas iš Centro, reikale kuopos viršininkų kaučių. Laiškas priimtas.

Svarstyta vieno nario mirimo reikalas. Ilgokai pasvarčius, reikalas paliktas sekančiam susirinkimui užbaigti, kol gausime daugiau žinių iš Centro.

Išrinkta parengimų komisija, į kurią įeina K. Račaitis, J. Latonis, P. Rautkis ir K. J. Cīvinskas.

Praeitame susirinkime buvo išrinkta komisija parašymui pastabos Pildomajai Tarybai generalių organizatorių reikale. Šiame susirinkime ta komisija perskaitė laišką, kurį susirinkimas priėmė. Laiškas bus pasiųstas Pildomajai Tarybai.

Svarstant kai kuriuos organizacijos reikalus, dažnai pasitaikė, kad niekas nežino, kaip tai patvarko SLA konstitucija. Iš to galima daryti išvadą, kad daugelis neturi savo organizacijos konstitucijos ir nežino kaip tulose reikaluose reikia vaduotis. Patariu visiems nariams SLA konstituciją įsigyti, nes tai yra nutiestas kelias mūsų darbams, ir, reikalui atsitikus, mes gerai žinosime kaip konstitucija vieną ar kitą reikalą patvarko.

K. J. Cīvinskas,
SLA 158 kp. koresp.

Greenfield, Mass.

SLA 297 kuopos metinio susirinkimo

SLA 297 kuopos metinis susirinkimas buvo sausio 14 d., Knights of Columbus salėje. Pirmininkas, J. Navickas, atidarė susirinkimą ir pasveikino narius su naujais metais. Buvo skaitytas protokolai ir priimtas metinis raportas.

Ligonų nėra šiuo tarpu. Buvo rinkimas valdybos. Likosi visi seni, tik pasikeitė protokolų raštininkė, kuria išrinkta advokatė Lucy N. Jakimavičiūtė, ir išdoro globėjas Juozas Tamošaitis.

Nutarta surengti du piknikus ateinančią vasarą. Tam reikalui išrinktas komitetas iš dviejų gabių narių, advokatė Lucy N. Jakimavičiūtė ir Blanche Janielienė. Pirmininkas ragino visus dirbti, kad būtų geresni metai.

Metinė atskaita

Surinkta mėnesinių duoklių \$797.62
Pasiųsta į Centrą duoklių 761.28
Liko pelno kuopai 36.38
Piknikų pelnas kuopai 20.84

Viso įeigų buvo kuopos reikalams -- \$57.84

Netikėtų išlaidų:
Svetainė susirinkimams \$9.00
Sekretoriui alga 6.00
Pašto išlaidos ir popiera 2.95
Mišios už mirusius narius 10.00
Gėlių vainikas J. Andriulevičiui 10.00
Paukštas del studentų veikimo 2.00
Naujų metų balius 1939 m. 21.25
SLA 297 kp. 20 metų jubiliejaus minėjimas 30.54

Viso išlaidų turėjome \$91.74
Nuostolis kuopai 34.52

Dabar kuopos turtas
Pinigai banke ant
nuosimčių \$450.85
Pinigai pas išdin. 21.65

Visas kuopos turtas \$472.40
Be knygų ir nekilniamųjų daiktų
Gauti atlyginimai nariams už ligas \$344.00
Dabar kuopoje yra 55 nariai.

A. Dėdinas,
SLA 297 kp. sekr.

Coaldale, Pa.

SLA 283 kuopa stoja į vakų

Jau ir mūsų SLA 283 kuopa išsirengė į Antrą Pažangos Vajų. Mūsų senas veikėjas, brolis A. Užupis, parsitraukė stiprios amunicijos net iš kitos valstijos ir jau apstatė savo rubežius prospektais, kad būtų kuopų veikėjai neturėtų progos į jo teritoriją įžengti. O Generalis Organizatorius pranešė Antrojo Pažangos Vajaus vedėjui, broliui Kl. Jurgeliui, kad jis broli Užupį įregistruotų į organizatorių eilę, ir tikisi, kad turės gerą pasisekimą, nes anglų kasyklos mūsų apylinkėse jau pradėjo dirbti kasdien. Ir dirba taip, kad net šeštadieniais angliakasiams nėra kada pailsėti.

Išrodo, kad mūsų brolių A. Užupio prisieis gerai susiremi su Tamaquos veikėjais, broliais A. Jaciunskiu ir V. Zvirbliu. Mat čia tie patys žmonės dirba angliakasyklose, todėl mūsų veikėjams reikės pakonkuruoti, kuriam teks daugiau naujų narių gauti.

Reporteris.

Wilkes Barre, Pa.

Minėsimė Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

Lietuvos nepriklausomybės 22 metų sukaktį minėti rengiasi komitetas, susidedas iš SLA 7 apskrčio, SLA 115 kp., SLA 35 kp., Lietuvių Progresio Kluibo ir LDS 7 kp. Įvykis vasario 18 d., Lietuvių Progresio Kluibo svet., 325 E. Market St. Pradžia 2 val. po piet. Bus gerų kalbėtojų: Liet. gen. konsulo atašė A. Simutis, adv. J. S. Lopatto, J. Šaliunas. Programą pildys Birutės Vaikų Draugijėlė. Įžanga veltui. Kviečiame visus vietos ir apylinkės miestelių lietuvius ir lietuvaites skaitlingai atsilankyti. Komisija.

Saginaw, Mich.

SLA 144 kuopos atskaita už 1939 metus

Nariai sumokėjo:
Iš apsaugos skyrių \$94.26
Iš ligoje paš. skyrių 39.90
Iš Lėšų Fondą 31.34
Tautiškiems reikalams 1.46
Iš N. ir N. Fondą 2.60
Išrašymo 75

Viso į Centrą pasiųsta \$170.31
Iš Centro ligoje pašalpos nariui J. Kukevičiui išmokėta \$3.00.
Iš N. ir N. Fondo kuopos nariams išmokėta -- \$65.00

SLA 144 kuopos išdoro stovis

Iki 1 d. sausio, 1939 m.,
išdoro buvo \$3.06
Nariai sumokėjo 6.95
Pikniko pelnas 17.00

Viso išlaidų \$27.01

Išlaidos
Pasiuntimas duoklių į Centrą \$1.86
Skr. D. Birbylos, lėšos 1.50

Viso išlaidų -- \$3.36
Sausio 1 d., 1940 m.,
išdoro buvo 23.65

SLA 144 kuopos narių stovis

Sausio 1 d., 1939 m., narių kuopoje buvo 11. Per metą

vienas prisirašė, tai su 1 diena sausio, 1940 m., kuopoje yra 12 narių. Visi gerame stovy.

SLA 144 kuopos valdyba

Į SLA 144 kuopą 1940 me-

Kur Amerikos lietuviai laiko savo milijonus

Naudinga būtų suorganizuoti lietuviškas finansines įstaigas

Apie vidurį sausio mėnesio Amerikos lietuvių laikraščiuose pasirodė Standard Feneral Saving and Loan Association of Chicago, lietuvių vadovaujamų taupymų ir paskolos draugijos, finansinė apyskaita. Iš apyskaitos matome, kad tos įstaigos turtas perviršijęs net 4 milijonus dolerių — turtas stovi šitaip: \$4,259,121.70.

Ta lietuvių vadovaujama finansinė įstaiga bus bene didžiausia tos rūšies įstaiga už kitas Amerikos lietuvių finansines įstaigas. Jos pirmininkas yra žinomas chichagiečių veikėjas Justinas Mackevičius. Amerikoje veikia keli desėtkai taupymo, statybos ir paskolos draugijų, lietuvių vadovaujamų. Dvejose kolonijose vaikiai ir lietuvių vadovaujami bankai.

Pageidautina, kad visose kolonijose esančių lietuviškų finansinių įstaigų vedėjai skumbis prisistytų Ekonominio Centro valdybai savo apyskaitas, kurias visos pradžioje metų išleidžia. Tas padėtų Ek. Centrai gauti žinias, kur tokios įstaigos yra ir koks jų bendras finansinis stovis.

Kur lietuvių pinigai?

Bendrai tų lietuviškų įstaigų turimus deponitus sudėjus pasidaro keliolika milijonų dolerių. Bet ar jos suima į save visų Amerikos lietuvių turimus pinigus? Toli gražu ne. Viena, ne visose lietuvių kolonijose randasi lietuvių vadovaujami bankai arba taupymo ir paskolos draugijos. O tose kolonijose, kur tos mūsų tau-

tai išrinkta: pirm. M. Skučas, vice pirm. M. Arminas, užrašų ir fin. sekr., kartu ir išdin. D. Birbylas, ligonių lankytojai bus renkami išleis.

D. Birbylas,
SLA 144 kp. sekr.

tiečių finansinės įstaigos randasi, ne visi lietuvių savo pinigų jose pasideda. Labai, labai daug lietuvių milijonų dolerių išdalinata po kitus bankus ir finansines įstaigas. Tiesa, tos visos įstaigos, kurios yra po valdžios priežiūra, yra geros. Tačiau, kaip visokiuose kituose biuznuose, taip ir finansiniame eina kompeticija, ir lietuviams reikalinga varyti kompeticiją: traukti lietuvių milijonų dolerių į save. Nuo to stiprės visa išeivių lietuvių.

Darbai lietuvių milijonų dolerių sutraukti į lietuviškas finansines institucijas, reikėtų pačioms toms institucijoms sudaryti savo kokią nors sąjungą, ar tarybą. Kiekvienoje valstijoje tos įstaigos gyvuoja po skirtingais įstatymais, tačiau jų vadams tartinis, dalintis mintimis, mokytis kaip savo įstaigas auginti niekas nedraudžia.

Savo politikose mes labai išgudrėję, žinom ką reikiška būti organizuotais. Ekonominia me gyvenime apsilėdę, veikiam kas sau.

Kas imsis iniciatyvos?

Lietuviški bankai ir taupymo ir paskolos draugijos galėtų laikyti savo metines konferencijas, kaip laiko kitos finansinės įstaigos.

Susitarinus su lietuviška spauda tos įstaigos gautų mūsų laikraščių paramą ir kooperaciją: laikraščiai mielai agituotų, mokintų lietuvius dėti savo sutaupas lietuviškoje finansinėje įstaigoje, ir skolinavimui bankai arba taupymo ir paskolos draugijos. O tose kolonijose, kur tos mūsų tau-

Dabar lietuviškoje finansinėje įstaigoje turimi lietuvių pinigai, nors ir siekia milijonus, yra tik dalelė. Visos tos mūsų įstaigos privalo laikyti savo pareiga rasti budus patraukti visus lietuvius dėti savo sutaupas jose. Tada matysim kaip Amerikos lietuviai turtingi!

Kuris lietuvių bankas arba taupymo-paskolos draugija imsis iniciatyvos sušaukti tų įstaigų vedėjų suvažiavimą aptarimui kaip gauti į savo įstaigas milijonus lietuvių dolerių?

Informacijas apie finansinį įstaigų stovį prašome siųsti šiais adresais:

Amerikos Liet. Ekonominio Centro valdyba.

Chas. K. Pikiel, pirm.,
629 — 54-th Street,
Pittsburgh, Pa.
K. S. Karpus, sekr.,
6820 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio.

Ateivių reikalais

Nelegaliai atvykusio kanadiečio stovis

Klausimas: Gimiau Kanadoje. Į Suv. Valstijas atvykau nelegaliai. Kur aš galiu mokėti savo "pagalvės" ksus? Ar aš galiu prašyti pirmųjų popierių? Jeigu šauktų kanadiečius tarnauti armijoje, ar ir mane šauktų?

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Nors iki šiol Kanada savo piliečių į armiją nešaukė, bet galimas daiktas, kad šauks. Jeigu šauks — turėsi pats nusitarti, ką daryti.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Nors iki šiol Kanada savo piliečių į armiją nešaukė, bet galimas daiktas, kad šauks. Jeigu šauks — turėsi pats nusitarti, ką daryti.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Atsakymas: Jeigu tamsta į Suv. Valstijas atvykai liepos 1 d., 1924 m., tai gali legalizuoti čia savo buvimą, prašydamas užregistravimo sertifikato. Jeigu atvykai vėliau, negu aukščiausia minima diena, tai tave gali išdeportuoti, ir vienintėlis budas tamstai belieka, kuri atleisti šią šalį ir vėl legaliai sugrįžti. Suv. Valstijų pilietybės galėsi prašyti tik tuomet, kai legaliai čia apsigyvensi.

Federalė pensija sulauksiam 70 metų

Klausimas: Aš turiu jau 70 metų amžiaus. 1938 metais visai nedirbau. Bet dirbau 1937 metais. Kadangi aš buvau 65 metų amžiaus kada Socialės Apsaugos įstatymas pradėjo veikti, tai neturėjau socialės apsaugos kortelės ir nuo mano algos jokių pinigų nenumušta. Ar aš galiu prašyti socialės apsaugos pašalpos?

Skolinimas pinigų ant užstatų

Suv. Valstijų žemdirbių departamentas savo leidiny, "Consumer's Guide", sako, kad "pinigų skolinimo įstaigos ("pawnšapės") ištikro yra vargo rodyklės". Tų įstaigų savininkai duoda paskolas tokiems žmonėms, kurie kitur negali gauti pinigų. Gimines, draugai ir pažystami nėra laikomi atsakingais už tas paskolas, jei skolininkas pats laiku negali atmokėti, kaip kad daroma daugelio kredito įstaigų. Žmogaus užstatytas daiktas yra laikomas užtikrinimu, kad paskola bus atmokėta. Kas tik turi brangakmenių, sidabrinių daiktų, laikrodžių, paveikslų traukimo aparatą ar muzikališką instrumentą — gali pasiskolinti pinigų, nepaisant kokių įėjus jis turi ar kokias gali turėti.

Jei skolingasis į laiką neužmoka pinigų, jį už tai negalima bausti, nes jis nepada savo parašo ant jokio dokumento, ir jo negalima apskųsti už neatmokėjamą pinigų. Jis tik gali netekti užstatyto daikto.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Jei skolininkas parduoda daiktą už mažiau pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolektuoti taip vadinamą "deficiency judgment". Jis apsi- saugoja save paskolindamas komžiausią sumą pinigų. Iš kitos pusės, teorijoje, skolingasis gali kolektuoti perviršį, bet kadangi skolininkas paprastai pats perka užstatytą daiktą, tai retai tebuna perviršio.

Atsakymas: Ne. Gali prašyti socialės apsaugos pašalpos, jeigu dabar pradėsi dirbti ir išgausi socialės apsaugos kortelę, kuri parodys, kad gavai algą, kuri tau kredituota. Jeigu tamstai reikalinga pagalba, tai mes manome, kad galėsi gauti senatvės pensiją. Iš tamstos laiško matome, kad gyveni Michigan valstijoje, o ta valstija moka senatvės pensijas ir ateiviams. FLIS.

“LYGUS SU ŠUNIM”

Šis straipsnis del žurnalo Colliers parašė Quentin Reynolds, o su-trumpintai perspaudino Reader's Digest, iš kurio mes liuosai at-pasakojame Tėvynės skaityto-jams.

Visoje Vokietijoje vyrai ir moterys dažnai gauna nuosta-bius siuntinius. Štai, Stutt-gart miesto gyventojas, ponas Schulte, atidarė gautą siuntinį ir jame rado muilo kšnelį. Vidury to muilo ji rado bro-šiūrėlę, antrašte “Paliaub Diena”. Iš tos knygelės ji su-žinojo apie tuos siekius, ku-riuos yra pareiškę Suv. Vals-tijų prez. Rooseveltas, Angli-jos premieras Chamberlain ir Francijos prez. Labrun. To-liau iš tos brošiūrėlės ji suži-nojo, su kokių pasibaisėjimu pasaulis žiuri į Hitlerį, kurį sulig įsakymo ji turi garbin-ti.

Tą brošiūrėlę perskaitė tos moteries vyras ir du sunys. Ponas Schulte bijojo galys pakliuti į bėdą, jei valdžia sužinotų, kad jis tą brošiūrė-lę turi. Bet ta baimė praėjo, kai jis rado paaiškinimą: “Mes jūsų vardą paėmėm iš telefonų knygos. Mes supran-tame, kad jūs nenorėjote, kad mes šią brošiūrėlę jums pri-sištume”.

Tokių siuntinių tą dieną ga-vo dešimts tukstančių Vokie-tijos gyventojų.

Municho miesto mėsos par-davėjas, p. Werner, gavo iš laiškanėsio didoką siuntinį, ant kurio buvo užrašyta “Ag-fa filmos”. Bet tame siunti-ny jis rado ne filmas, o bro-šiūrėlę, užvardintą “Skundas”. Tai gražiai parašytą kritiką apie Vokietijos nacionalį so-cializmą ir Hitlerį. Dvidešimts tukstančių Vokietijos gyven-tojų tą dieną gavo tokias bro-šiūreles.

Tukstančiai Vokietijos gy-ventojų godžiai atidaro gau-tus siuntinius, ant kurių už-rašyta “Šimtas krasos ženklelių”. Bet vietoje krasos ženklelių jie randa brošiūrėlę, ski-riamą Vokietijos darbinin-kams. Vėl kiti per paštą gau-na metinius Berlyno Naciona-lio Banko raportus. Tačiau tai ne raportai, bet istoriškas atsakymas garsaus Vokietijos rašytojo Thomas Mann Bonn universitetui, kuris iš to rašy-tojo atėmė seniau jam duotą pagerbimo laipsnį. Kai kurios tų brošiūrėlių pasirašyta Vo-kietijos garsųjų rašytojų, kaip Heinrich Mann, Thomas Mann ir Lion Feuchtwanger, kurie ištrempė iš Vokietijos.

Valdžios kontroliu o j a m i laikraščiai rašo tiesiog kar-čius editorialus prieš tų bro-šiūrėlių autorius. Nacių vadai rėksmingai šaukia per radio-fonus, jog tai esąs nusikalti-mas prieš valstybę tas brošiū-rėles skaityti. Išsykio propa-gandos ministeris bandė prieš tą propagandą kovoti. Jis įta-rė, jog tai esąs žydu darbas. Bet Vokietijos vadai negali į-rodyti, kad ši propaganda prieš Hitlerį gali būti vedama žydu ar komunistų, nes rašy-tojai broliai Mann ir Feuchtwanger niekad nebuvo ko-munistai ir nėra žydai. Pa-galiau, jie net nebuvo žinomi politikoje. O vyriausia dar ir tai, kad tos brošiūros nėra prieš Vokietiją, o tik prieš Hitlerį. Ir kiekvienas tose bro-šiūrose tilpęs straipsnis įrodė vieną faktą, kad jų rašytojai myli Vokietiją.

Visa ko tie rašytojai nori, tai kad Vokietijai būtų sugrą-žinti demokratiniai principai. Visa ką jie rašo, tai kad vie-toje nacionalio socializmo bu-tų įsteigta bent kita kokia valdymosi forma. Tokia for-ma, sulig kurios Vokietijoje būtų laiduota žmogaus laisvė, laisvė tikėjimo ir veikimo. Tuose rašiniuose kreipiama domė į Suv. Valstijų valdymo-si formą, parentą laisvę.

Rašytojai pasisako prieš karą. Jie taipgi prasergeti Vo-kietijos gyventojus, kad savo karingumu Hitleris pražudys Vokietiją.

Nepaisant užsimojimo tą propagandą sulaukyti, ja pa-siekiami milijonai Vokietijos gyventojų. Svetur gyvenanti vokiečiai rašytojai rašo spau-dai straipsnius ir ką tik užsi-dirba — visa pašvenčia propa-gandai prieš Hitlerį. Jūs remia bankieriai, advokatai, uki-ninkai ir paprasti darbo žmo-nės.

Tos slaptosios organizacijos skyrė ir pa Paryžiuje, Sveica-rijoje, Londone ir New Yorke. Organizacija dirba savo dar-ką, net nerūdama vardo. Bet ji turi šukį: “Auf den Hund Geracht” (Lygus su šunim).

Nepaslapstis, kad Vokietijoje mėsos galima pirkti tik už pa-sakišką kainą. Kartais dar kas nors turi šunį. Bet stai-giai ir tas šuo suverda mėsos išbadėjusio žmogaus puode. O tai ne mėsą, kokią valgo gar-bingi žmonės. Valgant šunien-ą, žmogus pastatomas lygio-mis su šunim. Šis slapstas vei-kimas prieš Hitlerį ėjo ir se-niau. Kuomet vokiečiai anais laikais užėmė Čekoslovakiją, vienas traukinys tuojau įva-žiavo į tą kraštą ir sustojo mažame miestely. Sekančią dieną ryto šviesa atidengė le-gendarį ant traukinio šono pa-rašą: “Auf den Hund Ge-racht” (Lygus su šunim). Šis šukis Vokietijoje plečiasi kaip gaisras sausame miške. Tokius parašus dažnai galima užtikti ant lentų, krautuvų langų ir automobilių.

Kartą Berlyne kalbėjo vie-nas nacių lyderis dirbtuvių darbininkams. Beklausant jo kalbos, kaž kas iš minios su-šuko: “Kodel mėsa Vokietijo-jie tokia brangi?” “Kas tai sa-kė?” — užsidegęs, paklausė kalbėtojas. Bet minioje jis ma-tė tik rusčius veidus. O pa-našiai atsitiko ne kartą. “Ko-del mėsa Vokietijoje tokia brangi?” — tai klausimai, ku-rių Hitleris negali praleisti ne-pastebėjęs. Anais senaisiais laikais Paryžiaus gatvėse bu-ti už šaukiama: “Mes norime duos!” Ir neėmė ilgai, kai tie šukiai susikristalizavo į baisų likimą Francijos valdonų.

Ši požeminė propagandos vokiečių organizacija turi apie 5,000 veiklių narių pačioje Vo-kietijoje. Žydai ir koncentra-cijose laikomi žmonės į tą or-ganizaciją nepriimami, nes jie perdaug tampriai prižiūrimi. Daugiausia tame propagandos darbe gelbsti darbininkai, smulkūs biznieriiai ir intelligen-tai. Liuosnoriai ar net ir ap-mokami žmonės neša tą pro-pagandą į Vokietiją per jos rubežius. Kiti ją priima ir pa-siunčia kur reikia. Tukstan-čiams ji pasiunčiama dėka vardų randamų telefonų kny-gose. Tukstančiai brošiūrų iš-dalinama tiesiog. Šeimyninkei gali pasitaikyti brošiūra rasti pieno bonkoje išsryto. Tulas prasiskleidžia laikraštį skaiti-ti ir iš to laikraščio išpuola brošiūra. Brošiūros randamos takšėse.

Didžiausia propaganda prieš Hitlerį Vokietijoje eina iš lu-pų į lūpas. Darbininkai valgio pertraukose apie tai kalbasi. Vienas perskaitęs brošiūrą, papasakoja kitiems. Tie vėl kitiems. Žodžiai bėga iš lūpų į lūpas, nepaisant didžiausių pastangų slaptosios policijos tai sulaukyti. Organizacijos vadai propagandos brošiūrų pasiunčia ir pačiai slaptajai policijai, ir policija negali su-sekti, iš kur jas gavo.

Propaganda vedama ir per radio: “Vokietijos laisvas ra-dio į jus kalba, nepaisant slaptosios policijos”. Policija tuos “laisvo radio” progra-mus šiaip-ti ip užgnaužė. Bet dabar veikia jau dešimtys to-

kių “laisvųjų radio”. Vieni jų randasi pačioje Vokietijoje, ki-ti Šveicarijoje, dar kiti Olan-dijoje. Visuomet per tuos ra-dio programus pasiskundžia-ma apie persekiojimus, apie ištrėnimus. Visuomet pasako-ma, kad propagandistai eina tik prieš Hitlerį, o ne prieš Vokietiją. Vokietijoje tie ra-dio siųstuvai pernešami iš vie-tos į vietą, ir sunku juos po-licijai surasti. Bile vienas Vo-kietijos gyventojas, klausas tų radių, gali būti pasiūstas į koncentracijos stovyklą. Bet radio pardavėjai sako, kad da-bar Vokietijoje labai madoje pirkti tokius radio priimtuvus, iš kurių galima klausytis tik per ausinius. Mat garsiakal-

Suv. Valstijų Cenzo Biuras tirs biznio ir išdirbystės buklę

Kaip gerai išsilaikė Ameri-kos virš 3,000,000 biznių ir virš 170,000 fabrikų 1939 me-tais? Ar pereitais metais krautuvės uždirbo daugiau, negu 1935 m., kada paskutinis biznio cenzas buvo imtas? Ar fabrikuose pagaminta daugiau prekių, negu 1937 m., kada paskutinis išdirbystės cenzas buvo imtas? Bendrai, kaip biz-nio buklę lyginasi su 1929 me-tais, kurie buvo pasekmingiau-si metai bizniui ir išdirbystei visoje Amerikos istorijoje?

Suv. Valstijų Cenzo Biuras, po vadovystės komercijos sek-retoriaus Harry L. Hopkins, ir cenzo direktoriaus William Lane Austin, dabar paskubo-mis renka atsakymus į tuos klausimus. Šių metų sausio 2 d. biuras pradėjo “1939 Cen-suses of Business and Manu-facturers”. Tam tikslui išla-vinti vyrai ir moterys aplan-kys kiekvieną krautuvę ir fabriką visoje šaly.

Biznio ir išdirbystės cen-zai yra dalis darbo didžiausio cen-žo ėmimo visoje pasaulio is-torijoje. Tai vadinamas šešio-liktais dešimtmetinis cenzas, nes didesnį jo veikimų dalis bus šešioliktais gyventojų sus-kaitymas Amerikoje. Prasidės balandžio 1 d. Pirmas cenzas Amerikoje įvyko 1790 metais, sulig Suv. Valstijų konstituci-jos reikalavimų. Po to buvo po vieną cenzą imama kas de-šimts metų. Kiti 1940 metų cenzai bus žemdirbystės, ka-syklų ir irigacijų. Taipgi pri-mu kartu mūsų istorijoje bus namų cenzas. Dauguma šių cenzų prasidės balandžio 1 dieną, sykiu su gyventojų sus-kaitymu.

Biznio cenzas sužymės kiek-vienos rūšies svarbų biznį A-merikoje, nepaisant ar biznis mažas ar didelis. Šis cenzas suskaidys didelių biznių (de-partmentinių krautuvų, te-a-trų, retail krautuvų, whole-sale krautuvų) pardavimus sulig prekių. Taipgi tas biz-nio cenzas sužymės svarbiau-sius veikimus mažesnių biz-nių, kuriuos jima specialio surašymo klausimai, kuris tai sąrašas naudojamas tik krau-tuvėms, dariusioms biznio ma-žiau \$20,000 1939 metais.

6,500 cenzo biuro darbinin-kų, kurie išnešioja blankas iš-pildymui, pristatys šią specia-lę trumpą blanką kiekvienai grosernei, mėsinyčiai, daržo-vių ir vaisių krautuvei, restora-nui ar užkandžių vetelei, delicatessen, kepyklai, svaigie-nančių gėrimų krautuvei, vais-tinei, cigarų krautuvei, audi-mo prekių krautuvei, antrų rankų prekių krautuvei ir ki-tų rūšių mažoms smulkmeniš-kų pardavinėjimų krautuvėms visoje šaly.

Kitas sąrašas klausimų yra vartojamas surinkimui infor-macijų apie patarnavimo biz-nius: judžių teatrų, barzda-skutyklas, moterų grožio sa-lionus, avalų taisymo dirbtu-vėles, laikrodžių taisymo dirb-tuvėles, garažus, biliardines ir panašias. Šis klausimų są-rašas vartojamas surinkimui

bių gali prikelti kaimynus, tai geras pasiteisinimas pirkti ausinius radio priimtuvus. Klausant per ausinius, sunku pašaliniam sužinoti, kokio pro-gramo kas klausosi.

Prie šios organizacijos prieš Hitlerį prisideda ir tikintieji žmonės. Jie pageidauja, kad jiems būtų leista laisvai tikė-ti ir melstis.

Iki šiol minima organizaci-ja veikė visai slaptai. Bet da-bar jau pradeda kalbėti. O tai ji daro del to, kad Hitleris žinotų, jog opozicija prieš jį Vokietijoje ir užsieny kasdien didėja. “Mes žinome, kad šis mūsų darbas atneš vaisių”, pasakė vienas tos organizaci-jos vadų.

faktų apie mažus fabrikus, kurie uždirbo mažiau \$5,000 1939 metais, nes išdirbystės cenzas neįima tokių mažų fab-rikėlių.

Savininkai visų viršminėtų biznių ir dar kitų bus klausia-mi sekančių klausimų: savi-ninko vardas, dalininkų ar korekacijos vardai, biznio rū-šis, pardavinėjimas, darbinin-kų skaičius, jų algos, kiek prekių ant rankų turi, kiek jima, kokių prekių daugiau-sia parduota. 1939 m., ir dau-giau klausimų apie pamatinį biznį.

Išdirbystės cenzas, kuris buvo imtas per dvejus metus nuo 1919 m., vartoja vieną svarbų klausimą įvairiems fabrikams ir 147 specialius sąrašus didesniems ir svarbes-niems išdirbystėms, kurių yra 400. 1937 m. išdirbystės cen-zas suskaitė virš 166,000 įvai-rių fabrikų, kurie tuomet pa-gamino prekių virš \$60,000, 000,000 vertės ir samdė 8,600,000 žmonių. Tie cen-zo darbininkai, kurie atneša klau-simų sąrašą, del biznio cen-zo visoms krautu-oms ir mažiū-kėms šapoms — taipgi prista-to klausimų sąrašus ir fabri-kams del išdirbystės cen-zo.

Kokių pasekmių Cenzo Biu-ras tikisi gauti iš biznio ir iš-dirbystės cenzų? 1935 m. pro-dukavimo ir pardavinėjimo-tavų skaitlėms buvo žemos, palyginus su 1929 m. Mes ži-nome, kad dabar skaitlėms yra aukštesnės, bet kiek aukš-tesnės? Šitie cenzai mums pasakys. O atsakymas intere-suos kiekvieną biznierių ir as-menį šioje šalyje.

Šitie cenzai parodys, kiek darbų yra bizny ir išdirbystė-jie. Taipgi parodys, ar 1939 m. padaryta daugiau darbo. O jei padaryta, tai kokiame bizny ir kokioje išdirbystėje. Daugiau darbų, reikiška, kad daugiau žmonių gauna algas, o daugiau algų reikiška aukš-tesnį pirkimo pajėgumą. Biz-nio sveikumas priklauso nuo pirkimo pajėgumo, nepaisant koks biznis būtų — mažas ar didelis.

Šitie cenzai taipgi surinks daug svarbios medžiagos apie skaičių įvairių rūšių veiklumų įvairiose šalies dalyse. Žmo-gus, norėdamas įsisteigti biz-nį, galės žinoti, ar užtektinai tų biznių yra mieste, kur jis nori savo biznį steigti.

Šitie cenzai taipgi galės ap-skaituoti tautos visus veiki-mus ir turta. O demokratiško-nis tautoje yra svarbu kiek-vienam žinoti, kas darosi. Cen-zas negalės nieko užgauti, nes surinktos informacijos bus laikomos konfidencialiai. Kon-greso įstatymas, kuris autori-zuoja imti cenzą, garantuoja, kad nė mažiausia dalelė infor-macijų nebus išduota. Medžia-ga bus vartojama tik pagami-nimui statistinių lentelių, bet negalės būti vartojama taksa-avimo, suregulavimo ir tyri-nėjimo tikslams.

Department of Commerce
Bureau of the Census
Washington.

Pradėkime kovą prieš visuomenės skaudulį

Pradėkime kovą prieš visuomenės skaudulį

Didžiausiu šių dienų mūsų visuomenės skauduliu yra, tai dažnų pokiliai, kurie ištušti-na žmonėm netik kišenių, bet dvasiniai juos taip nualina, kad jie lieka be jokio intelekto. Tas padaro labai palankę me-džiagą visokiai propagandai, kuriai pasiduoda nelyginant nukritę lapai vėjui.

Nebūtų galima nieko apie pokilius sakyti, jei jie būtų privatiški. Pavyzdžiui, jei kas turi ištekliaus ir myli savo draugus, lai juos susikvietęs vaišina. Tai jų dalykas. Bet kad pas mus pokiliai yra virtę visuomenės materialiu ir inte-lektuali išnaudojimu, tai tu-rime susirpinti.

Bent kas užsimano savo draugui padaryti surpizą jį pagerbti (paprastai savo ego-istišku išrokavimu), tai ren-gia pokilį, bet, anapil tol ne iš savo kišenių: del to eina pasimelsti visuomenę — pasi-koletuoti iš jos pinigų. Ren-gėjai vaikščioja po namus, kviesdami į pokilį indami sa-vo nuskirtą mokestį, papras-tai po tris dolerius nuo po-ros. Žmonės, bijodami pasi-gaminti sau priešų ir norėda-mi išvengti įtarimo nemadly-vais, sykščiais ar nubiedėju-siais, iš paskutiniųjų duoda tris dolerius ir eina į pokilį, kur visuomet buna daug val-gių, gėrimų ir triukšmo. Pa-tekęs į tokį pokilį, gauni im-presiją, kad žmonės tik val-gimui ir gėrimui gyvena. Ne-pakalbėsi tada su jais jokių rimtų mūsų gyvenimo klau-simų, neparduosi jiems knygos, neužprenumeruosi laikraštį, neprirašysi prie mūsų orga-nizacijos. Jie visuomet pasi-teisina, kad pinigų neturi.

Kadangi žmonės į pokilius sueina ne kokio labdaros, mei-lės ar pagarbos jausmo veda-mi, dažnai net nepažindami tų, kuriems pokilis keliamas, tai ir elgiasi be pagarbos ir sa-vigarbos. Dažnai parodo norą daug prisivalgyti ir išsigerti,

Ką man demokratija reiškia

Frances Perkins,
Darbo Sekretorė

Frances Perkins, Darbo Sekretorė, yra garbės verta už pastumdėjimą mūsų kra-što darbininkų gerovės ir už valdžios Imigracijos ir Na-turalizacijos tarnybą. Tai pirmoji moteris užimanti vietą prezidento kabinete, ji visą laiką pašventė darbinin-kų ir imigrantų gerovei. Šis yra vienas jos straips-nių apie demokratiją, ku-riuos rašo gerai žinomi vie-tiniai ir kitur gimę ameri-kiečiai.

Aš manau, kad apie demokra-tiją galite gauti puikesnių at-sakymų nuo naujų amerikie-čių, negu nuo tų, kurių pro-tėviai per gentkates čia gy-vena po mūsų valdžios forma. Piliečiai, neseniai atvykę iš ki-tų kraštų randa demokratiją gyvu patyrimu, o ne tradici-ja. Patriotiškiausi vietinės kil-mės amerikiečiai mano, kad šitas jų paveldėjimas laisvų ir teisių, jiems taip priguli, kaip pats oras, kuriuo jie kvė-puoja. Jiems sunku įsivaizdin-ti gyvenimą be fundamentali-skų laisvų kalbos, laikraščių, susirinkimų, tikėjimo ir val-džios konstitucinių bučių. Ne-reikia daugeliui naujų ameri-kiečių apie tai galvoti. Jie at-simena.

Pirmiausia ir svarbiausia demokratija man reiškia, tai prakilnumą ir vertę žmoniško ypatiskumo. America buvo į-steigta su ta idėja, kad neap-gyventuose laukuose žmogus gali padaryti sau geresnį gy-venimą savo rankų darbu.

Prieš 300 metų, darbininkai sudarė kolonijų skaičių, tarpe jų buvo ukininkų, kurpių, kal-vių, audėjų ir kasėjų. Miestų

kas reiškia stengiasi atsiimti už savo sumokėtus pinigus.

Nėra abejonės, kad tokių pokilių rengėjai ir kviesliai yra įkūrė žmonėms iki gyvo kaulo, bet del drąsos truku-mo nėra kam prieš tai pakel-ti balso. Kas čia panorės pa-sipriešinti žmonių savimeilei ir pastatyti save prieš jų puolimo poziciją? Bet, matant žmonių dvasinį smukimą, rei-kia kam nors pradėti prieš tai kovoti. Taigi aš su šiuo kreipiuosi į mūsų visuomenės va-dus, ypač moteris, pradėti ši negražių ir žalingą įpratimą naikinti, o to vietoje kelti mandagumo etikos taisykles, pagal kurias draudžiama iš vi-suomenės išsikolektuoti pi-nigais savo draugams ar gi-minėms pokilius kelti. Ypač tiems, kurie niekad jokio vi-suomeninio darbo nėra dirbę; priešingai, net visuomenę de-moralizavę — šmeižę ir įta-rę nuosirdžius mūsų tautos veikėjus. Kurie yra priešinėsi labdaros ir kultūros mūsų tautos reikalams, kaip tai: parėmimui palaikyti Lietuvos Paviliona Pasaulinėje Parodo-jė, šelpimui Klaipėdos pabėgė-lių, nuterieto Vilniaus krašto, arba teikimui paramos netur-ingiems studentams. Dauge-lis jų jei kur ką ir dirbo, tai tik prasivėdinant savo asmenį ir tai pasistengdami pareika-lauti atlyginimo, nesigėdinda-mi imti atlyginimą net nuo mūsų kulturesnių — laikra-ščių už tai, kad kelias valan-das savo liuoslaikiu padirbėjo piknike del spaudos palaiky-mo.

Tokiems asmenims, kurie del visuomenės gero nežengia veltui nė žingsnio, visuomenė nėra jiems skolinga ir neturi už ką juos gerbti. Taigi jų draugai, rengdami jiems pakil-imą, turėtų tai suprasti ir ne-užkabinėti ne jų draugus su pakvietimu prisidėti prie iš-kėlimo jiems puotos, atžymint jų gyvenimo vienokią ar ki-tokią sukaktį.

Juzė Dičkienė.

susirinkimuose ir karčiamose su vienintėle žvakių šviesa jie kalbėdavo apie nepriklauso-mybę, apsaugą, lygybę kaip do-draugų užsipelnijimą. Žmogus įvertintas, pagal jo patarnavi-mą jo kaimynams. Miesto kal-vis buvo tikrai pagerbtas ve-dėjas, nes apilinkai jis buti-nai buvo reikalingas. Ir visi darbininkai tų neapgyventų laukų, lygiai dalinosi idealais individuališkos nepriklausomy-bės, kurie po šimtmečio vė-liau tapo įrašyti į demokrati-jos kodeksą.

Demokratija taipgi reiškia prakilnumą šito žmonių tru-so. Reiškia, kad žmogus pri-valo pasirinkti sau darbą gy-venimo, kaip laisvas žmogus, taip kad jis galėtų pramisti iš to darbo ir dar aplaityti kiek nors gerumų. Reiškia, kad žmogus privalo saugiai dirbti savo darbą. Ir toliau, reiškia tokią valdžios formą, kuri ap-rūpina politiška laisvę ir ga-rantuoja civiliška lybybę ir aprupina konstitucinę valdžią, balsuotojų išrinktą.

Darbas visuomet arti reališ-kumo ir demokratija darbinin-kams reiškia tikrą bei praktiš-ką gyvenimo būdą, o ne tik valdžios teoriją. Pasaulis žy-miai pasikeitė nuo pirmų mu-sų istorijos dienų. Vytrų dar-bas pasikeitė. Amerika pasi-keitė. Bet demokratijos dva-siai pasilieka ta pati. Ji gali būti tokia gyva įjega mūsų gyvenime šiandien, kokia buvo gyvenime mūsų protėvių Nau-jojo Anglijoj, įjeigu tik ame-rikiečiai sustos žiūrėti į ją kai-sudarė kolonijų skaičių, tarpe jų buvo ukininkų, kurpių, kal-vių, audėjų ir kasėjų. Miestų

Sau pagalbą ir kooperaciją iš to išsivysto.

Žmoniškas prakilnumas yra toks kilnus pasistengimas, kad jis gal niekad pilnai nereali-zuotas. Todel gi demokratija turi mums būti tas, kas bu-vo kolonistams. Tai idealas, kurį pasiekti mes nuolat tu-rime kovoti, gera kova, kuri niekad pilnai neišlošama. Vie-na gentkartė įsteigia demo-kratiją laukuose, kita turi vėl įsteigti jų dangoraizų ir ma-šinių pasaulį.

FLIS.

AUKŲ REIKALU

Visos į generalį konsulatą patekusios aukos yra paskelb-tos per visą S. A. Valstijų lie-tuvių spaudą su nurodymu per ką jos gautos. Visos sumos persiūstos Vyriausiam Vil-niaus Kraštui Remti Komite-tui, kuris užsiima vilniečių šelpimu. Lietuvos Raudonasis Kryžius dabar turi kitą užduo-tį, butent, kooperuoja su tarp-tautinėmis organizacijomis ir rupinasi internuotais kariais ir kitataučiais pabėgėliais. Jis turi ir specialų žydams šelpti subkomitetą. Vyr. Vilniaus Kraštui Šelpti Komitetas susi-deda iš visų, be išimties, sro-vių žymių visuomenės veikijų. Turi savo kontrolės komisi-ją, kuri seka visas įplaukusias sumas ir kontroliuoja išlaidas. Be abejo, tas komitetas duos visos savo darbuotės ir šelpi-mo apyskaitą visuomenei. Da-bar, kuomet eina didelis šel-pimo darbas, iš jo reikalau-ti smulkenų pinigų nereikalin-gas apsunikinimas. Užtenka susipažinti su ateinančia iš Lietuvos spauda, kad pamaty-ti to visuomenės komiteto dar-buotę. Kauno spaudoje buvo paminėtos ir sumos, kurios iš Amerikos. Gen. konsulate priimta tvarka bent kokios įplaukos sumos, už ką jos be-būtų, taigi ir aukos, patenka į kasos žurnalą. Vėliau, drau-gė su sąrašu tilpusiu kokiama nors laikraštyje, siunčiamos Vyr. komitetui. Dabartinėse sąlygose korespondencija iš Lietuvos ateina pavėluotai, taigi ir atskiri aukotojai dar negalėjo gauti padėkos ir pak-vitavimo iš komiteto. Bet gen. konsulas tuo tarpu gavo du pakvitavimus po 1,000 dol. kiekvienas del pirmų kabeilių pasiūtų sumų, kaip tai Nr. 687 kvitu, kuris skamba: “D. G. Lietuvos Gen. Konsu-lui p. J. Budriui. Giliai sujau-dinti brolių Amerikos lietuvių jautrumu, kuris nuolat tenka patikti svarbiais Lietuvai gy-venimo momentais, Vyriausio-jo Komiteto ir Šelpiamųjų var-du dėkojame už gautą per Tamstą 1,000 dol. auką ir pra-šome padėkoti visiems geros valios lietuviams, nuosirdžiai paaukotais ir dažnai nuo savo reikalų nutrauktais skatikais, prisidėjusiems prie sumažini-mo vilniečių vargo. Komiteto pirmininkas — Navakas, iži-dininkas — M. Kubiliūtė”. Ir iš gruodžio 18 d. kvita Nr. 798 — kitam 1,000 dol.

Kaip ir iki šiol, kituose rei-kaluose (Apsigynimo Fondui, Klaipėdos reikalams) gauti iš atatinkamų organizacijų Lie-tuvoje originalūs kvitai yra iš konsulato persiūsti toms or-ganizacijoms ar asmenims, ku-rie tas aukas atsiuntė — tai-gi, kas aukuoja, tas ir žino. Mes esame dėkingi Amerikos lietuvių spaudai, kad ji talpi-na aukotojų sąrašus, bet ap-sunkinti ją dar daugiau, pra-šant spausdinti atskirus gau-tus kvitus kiekvienai organi-zacijai, nedrystame.

Aišku, kad ir mūsų konsu-latas Chicagoje prisilaiko tos pačios tvarkos ir lygiai kaip ir mes yra valstybės kontrolės įstaigos kontroliuojamas, bu-tent — pajamų knygos gau-namos su kontrolės antspaudo-mis ir, metams pasibaigus, siunčiamos valstybės kontro-lės įstaigon patikrinti.

J. Budrys, gen. konsulas.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvų Veiklą Amerikoje

Cleveland, Ohio

Vinco Greičiaus pagerbimui koncertas gerai pavyko

Vinco Greičiaus 35 metų meno ir lietuvių darbo Amerikoje paminėti koncertas buvo sausio 14 d., Sv. Jurgio parapijos svetainėje. Programos buvo labai įvairios. Susidėjo iš dainų lietuvių kompozitorių, butent: St. Šimkaus, M. Petrausko, A. Aleksio, Vinco Greičiaus, Sr., A. Počiaus, V. Greičiaus, Jr., J. Strimačio, A. Vanagačio, T. Kelpšos ir Gaubo.

Programą pildė vietos dainininkai ir dainininkės, stygų kvartetas, Greičių šeima ir Sv. Jurgio bažnytinis choras. Buvo sveikinimų ir bažnytinio choro suteikta brangi dovana.

Oras buvo lietingas, bet žmonių atsilankė daug.

Koresp.

So. Boston, Mass.

Antrasis radio programos iš Bostono į Lietuvą

Vasario 18 d., šeštadienio rytė nuo 10 iki 10:30 val., Bostono laiku, 9 valanda rytė Chicagos laiku, 4 val. po pietų (16-ta valanda) Lietuvos laiku, bus transliuojamas programos iš Bostono į Lietuvą minėti Lietuvos nepriklausomybės 22 metų sukaktį ir pasveikinti Lietuvą su atgavimu jos sostinės Vilniaus.

Naujosios Anglijos publika, tai yra ta, kuri kas sekmdienį klausosi programų per reguliarią WORL stotį, 920 kilocycles, o kitos valstijos Amerikoje, kitos šalys kaip So. Amerika, Kanada ir bent kur pasauly, galės pasiekti šią programą per "short wave" trumpų bangų stotį WRUL 15.13 megociklų arba 19.8 metrų ilgio bangą.

Pastaba: Nežiurint, iš kurio miesto ar krašto tamsta bandysite gauti šią programą, sukdami rodyklę ant radio, sukite povaliai, kad gauti programą garsiai ir aiškiai. Atsiminkit, kad kuolėčiau suksite rodyklę, tuogeriau gausite geresnius rezultatus.

Šiame programme dalyvaus Amerikos lietuvių jaunimas, kuris didžiojo nėra matęs savo tėvų žemės, vienok entuziastiškai ruošiasi pasveikinti daina ir muzika savo tėvų mylimą tėvynę Lietuvą.

Dalyvaus Lietuvos Radio Smuikų Kvartetas iš Bostono, kuriame dalyvauja Longinas Buinis, Jr. iš Cambridge, Albina Antanavičiūtė iš Waltham, Irena Paltanavičiūtė iš So. Bostono ir Alf. Cristoferson iš Cambridge. Kvartetas pagros jaunuoio Longino Buinio surengtą opertūrą "Echoes of Lithuania".

Dalyvaus Franklin Vyrų Choras iš Montello, vadovaujant Adolfui Krušui. Šešios Birutės iš Bostono sveikins Lietuvą su atgavimu Vilniaus, padainuodamos Valentino Minkienės parašytą specialiai šiai progai dainą "Vilnius Musų Yr". Šešios Birutės yra sekančios: Marytė Dusevičiūtė iš Roslindale, Adeline Lusitė iš So. Bostono, Dr. Emilija Rudokienė iš So. Bostono, Eugenija Vaigauskaitė iš Cambridge, Ona Kirkliauskaitė iš Frances Gaidamavičiūtė iš So. Bostono. Smuiko solo pagrieš Longinas Buinis, Jr., piano solo paskambins Valentina Minkienė. Šio programo solistas bus vienas iš Amerikos puikiausių tenorų, A. Vasiliauskas iš Brooklyn, N. Y.

Lietuvą sveikins 22 metų nepriklausomybės sukaktuvių ir Vilniaus atgavimo progą Bostono pirmas Lietuvos garbės konsulas, adv. Antanas Šalna.

Šio iškilmingo programo vedėju bus lietuvių radio programų Bostono apelininkė Jukrėjas, Steponas Minkus, kuris su finansine parama Naujosios Anglijos biznierių leis šį antrą radio programą iš Bostono į Lietuvą.

Po programos prašome klausytojų iš visur parašyti laišką ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass. Tamstų laiškai skatinis jaunimą ir toliau veikti, ir taipgi duos radio vedėjui progą sužinoti, kokiose vietose buvo girdima šis programos į Lietuvą.

Rep.

New Britain, Conn.

Bendras Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Kaip kitais metais, taip šiemet Lietuvos Rėmėjų Komitetas (buveis V. V. Sąjungos skyrius), susidantis iš visų vietinių draugijų bei kuopų, bendrai rengia Lietuvos nepriklausomybės 22 metų sukakties paminėjimą vasario 18 d., 1:30 val. po piet, Lietuvių Svetainėje, 354 Park St. Šis paminėjimas bus įvairus, nes bus koncertinis programos, dainos ir prakalbos. Kalbės miesto majoras Geo. J. Coyle, prosekutiorius Algirdas F. Povilaitis, kun. kleb. M. Pankus, ir kiti lietuviai profesionalai.

Kviečiame visus šiame rengime skaitlingai dalyvauti.

Petras P. Pilipauskas.

Brooklyn, N. Y.

Radio

Vasario 17 d. 5:30 val. po pietų iš radio stoties WCNV (1500 kl.) duos medicinos paskaitą Dr. E. W. Žukauskas. Praeity Dr. Žukauskas davė idomų paskaitų per Lietuvių Radio Draugijos vedamus radio programus. Dabar, daugeliui klausytojų reikalaujant, Dr. E. W. Žukauskas suteiks svarbią paskaitą sveikatos reikalais.

Tenka priminti, kad Lietuvių Radio Draugijos radio programai girdimi iš WCNV 1500 kc. pirmadieniais 8:30 val. vakare, antradieniais 7 val. vakare ir šeštadieniais 5:30 val. po piet. Draugijos centralinis ofisas 495 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telefonas EVERgreen 4-7142.

Vyt. Ubaravičius, L. R. D. ananzeris.

Grand Rapids, Mich.

Pašalpa vilniečiams

Lapkričio 21 d. 1939 m. Sv. Jurgio draugijos svetainėje buvo suauktas organizacijų valdybų susirinkimas Vilniaus krašto šelpimo reikalui, kuriam buvo atstovaujamos sekančių organizacijų valdybos: Sv. Ražančiaus draugijos, Sv. Agotos draugijos, Lietuvių Rymo Katalikų Moterų Sąjungos 42 kuopos, Lietuvos Sunų ir Dukterų draugijos, Sv. Jurgio draugijos, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 41 kuopos, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 42 kuopos, Lietuvių Darbininkų Literatūros draugijos 66 kuopos, Lietuvių Balsuotojų Lygos, Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje 54 kuopos. Buvo išrinktas komitetas, kuriam pasidaravus, organizacijoms ir atskiri asmenys suaukojo \$153.00.

Sausio 12 d. 1940 m., Sv. Jurgio draugijos svetainėje buvo surengta pramoga. Viršutinėje svetainėje buvo koncertas ir šokiai, žemai buvo gėrimų, užkandžių ir įvairių išlaidų. Įėjų šioj pramojoj buvo \$253.09, išlaidų

\$133.33, pelno liko \$119.76, pridėjus \$153.00, kurie buvo suaukoti pirmiau, viso \$272.76. Pinigai ir aukotojų sąrašas pasiūstas Lietuvos generaliam konsuliui, ir tai bus patalpinta laikraščiuose.

Vilniaus krašto šelpimo darbe dalyvavo įvairių įsitikinimų žmonės. Darbas labai skandžiiai ėjo. Visi dirbo su dideliu pasišventimu. Malonu, kad lietuviai gali dirbti bendrai. Gauta didelė parama iš biznierių ir profesionalų. Mes prašom remti tuos biznierių ir profesionalus, kurie remia lietuvių reikalus. Mes manom, kad aukotojai ir visi kuo nors prisidėję prie sukelimo aukų, turi didelį užsiganėdinimą, nes kiekvienas geras darbas suteikia malonumą ir pakelia žmogaus dvasią.

Organizacijoms, atskiriems žmonėms už aukas, aukų rinkėjams, bilietų pardavinėtojams, dainininkams ir kitiems programos pildytojams, darbininkams ir visiems kuo nors prisidėjusiems del sukelimo aukų tariam nuosirdų ačiū.

Komitetas:

C. T. Jakems pirm., P. Greičaitis rašt., M. Bertotienė išdin., A. Birgilitienė ir K. Dubinskienė

Išdo globėjos.

Pittston, Pa.

Rengia Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą

Vietinis VVS skyrius pakeltė vardą, dabar vadinsis "Vilniečių Rėmimo Komitetas". Į valdybą išrinkti: kun. J. Kasakaitis — garbės pirmininkas, Ant. Galinskas — pirmininkas, J. Kudirka — sekretorius, Stasys Ramanauskas — išdininkas; nariai: Juozas Čekys, Alb. Šeporaitis, Kaz. Šakočius, Leo. Šeporaitis, J. Jonyka, Pr. Jurevičius, Sav. Marozas, St. Šakočius, J. Laukaitis, Pet. Seniauskas, G. Laukaitis ir A. Miliauskas.

Lietuvos nepriklausomybės 22 metų sukakties paminėjimą komitetas nutarė surengti pirmadienį, vasario 19 d., Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje.

Kalbėtojais pakviesti: L. R. K. S. A. prezidentas L. Šimutis iš Chicago, Ill., Garso redaktorius Matas Žujus ir vietinis klebonas kun. J. Kasakaitis.

Muzikalį programą paruoš muzikas J. Kudirka. Įžanga veitui.

A. G.

Brooklyn, N. Y.

Namų savininkų dėnesiai

Nuo vasario 1 d. jau galima sužinoti, kiek jūsų namas yra miesto įkainuotas mokesčių tikslams 1940—1941 m. terminui. Nusinėskite pereitų metų savo namo takų bilą į tą namą, kuriame mokate takus ir ten paklauskite informacijų, kur galima patikrinti savo namo "assessed valuation", rasite knygą, kurioje įrašyta jūsų namo įkainavimas.

Jeigu jūs manote, kad jūsų namas jau pereitais metais per daug buvo įkainuotas ir radę, kad sekantiems metams įkainavimas nesumažintas, o gal dar padidintas — ten pat reikalaukite protesto blankų, kurias išpildžius reikia įteikti arba pasiūsti takų komisinierui. Tik reikalaudami blankų, bukite tikri, kad gaunate tinkamą blanką, nes šiemet blankos yra trijų rūšių: geltonos spalvos — vienos ir dviejų šeimynų namams, baltos — 3-jų ir daugiau šeimynų namams, gi mėlynos blankos biznio namams, viešbu-

čiams, ect.

Protesto blankos turi būti išpildytos ir grąžintos takų komisinierui prieš kovo mėn. 15 d., š. m. Protesto blankas išpildyti šiais metais yra labai svarbu, nes jeigu bus paskirta bešališka valstijos komisija peržiūrėjimui namų įkainavimo, tai tik tie galės apeliuoti į tą komisiją, kurie bus išpildę minėtas protesto blankas.

Kuriems nepatogu patiems sužinoti, kiek jūsų namai sekantiems metams yra miesto įkainuoti, galite kreiptis į Didžiojo New Yorko liet. namų savininkų organizacijos centrą, 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, pas žemiau pasirašiusį ar pas kitus valdybos narius, kurie ne tik sužinos, kiek jūsų namai yra įkainuoti, bet pagelbės ir protesto blankas išpildyti — be išlaidų.

J. P. Mačiulis, pirm.

Haverhill, Mass.

Laisvės choro veikla

Atgijo Laisvės choras, kuris jau Kalėdų dienų turėjo taip vadinamą "grab party", kur vyrų grupė sudainavo keletą dainų, po vadovystę mokytos K. Kinderio. Parengimas pavyko gerai. Prasidėjo repetitijos. Naujų Metų dieną, Dr. Benkaus prašomas, choras išpildė keletą dainelių, vadovaujant K. Kinderiui. Upas pas visus susidarė geras. Dabar choro pamokos bus kas sekmdienį, 2 val. po piet, Lietuvių Gedimino Klubo salėje. Repetitijas pradeda lankyti vis daugiau jaunimo. Choras dainuoja gražiai. Turi pasirinkęs gražų dainų rinkinį.

Laisvės choras rengia vakariene, koncertą ir prakalbas vasario 18 d., Lietuvių Gedimino salėje, 324 River St. Kviečiamos visos organizacijos ir vietiniai bei iš kitų miestų svečiai atsilankyti.

Čia Gimės.

Scranton, Pa.

Minėsim Lietuvos nepriklausomybę

Scrantonio lietuviškų draugijų sąryšis minės Lietuvos 22 metų nepriklausomybės sukaktį vasario 18 dieną, Hotel Jermyn, Scranton, Pa. Kadangi prie minėto sąryšio pritariau jau 17 lietuviškų draugijų, tai labai smagu, kad toks bendras parengimas įvyks, nes tada niekas negali primesti niekam, kad čia viena draugija pasiima sau garbę, kas praieity buvo girdima.

Kalbės advokatas Antanas Šalna iš Boston, Mass., Lietuvos garbės konsulas. Turėdamas gaudžius ryšius su Lietuvos valstybe, gal jis mums pasakys tą, ko mes spaudoje nematome apie lietuvių ir rusų santykius ir apie Vilnių bei jo kraštą. Antaras iš svečių kalbės Garso redaktorių, M. Žujus. Vietiniai kalbės Pensylvanijos leigslatūros buvęs atstovas Antanas Janušaitis, advokatas Edward Yawars (Jievarauskas). Muzikalis programos bus iš parinktų vietinių artistų ir iš Wilkes Barre, Pa.

Programas prasidės 2 val. po pietų. Įžanga veitui ir kolektyvų jokių nebus. Po programos bus bankietas su vakariene tame pačiame viešbuty. Bilietas į bankietą \$1.50. Kas nori bilietus išanksto įsigyti, lai kreipiasi pas rengimo komisijos narius, o parankiausia pas W. A. Meškuną, 134 W. Market St., Scranton, Pa. Tel. 2-4866, arba pas sąryšio pirmininką Petrą Pestiniką, 1548 N. Main Ave., Scranton, Pa. Tel. 3-4125.

W. A. Meškunas.

Bridgeport, Conn.

Minėsime Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas įvyks vasario 17 d., 7 val. vakare, 407 Lafayette St., Bridgeport, Conn. Kalbės S. E. Vitaitis iš Brooklyn, N. Y. Jaunuolių choras, po vadovystę p. Bružauskos, išpildys koncertinę programą dalį.

Rengia Sandaros 18 kuopa ir kviečia visus vietinius ir apeliunkius lietuvių skaitlingai atsilankyti. Įžanga veitui.

Rengėjai.

Chicago, Ill.

Mūsų dailininkų laimėjimas

Dailininkas Mikas Šileika, kaip narys dalyvaujas Illinois Dailininkų Draugijos parodoje, priimtas į naują menininkų organizaciją Hoosier Salon, kuriai priklauso Indianos valst. auę arba gyvenę amerikiečiai (dail. Šileikis per vasaras Indianoje piešdavo kopas ir kitus vietovaiždžius). Įvyksiančiai tos organizacijos parodai (Marshall and Field namų 2 aukšte, S. E. corner), priimtas Šileiko patiektas kurinys. Lietuviai, žinoma, savo progresuojančio dailininko kurybos eis pasižiūrėti. Su

kitais kuriniais bus miela matyti ir mūsų tautiečio teptuko įkvėpimo pėdsakus. Marshall and Field mieste visi žino.

Dailininkas Mikas Šileikis yra ir SLA 226 kuopos narys, taigi ir moralė mūsų pareiga savo brolių paremti nors "akimis", jeigu ne paveikslu iš parodos nupirkimu.

Koresp.

Des Moines, Iowa

Šaunios lietuvių vestuvės

Sausio 27 d. ponų Norkaičių vienturtė dukrelė susituokė su Petru Kujac, kuris yra lenkas, betgi su lietuviais gražiai sugyvena.

Vestuvės buvo labai iškilmingos, su bažnytinėmis apeigomis St. Ambros katedroj. Panašių vestuvių Des Moines lietuviai nėra matę per 20 metų.

Ponai Norkaičiai yra labai malonus žmonės, todėl ir į vestuves atsilankė daug svečių, kurie gražiai linksminosi ir užganėdinti skirstėsi linkdami jaunavedžiams kuogeriausio pasisekimo. Jaunavedžiai gavo gražių dovanų.

Ponai Norkaičiai ir jaunavedžiai taria visiems svečiams širdingą ačiū už atsilankymą ir už gausias dovanas.

Julė Pocienė.

Aukos Lietuvos reikalams

Lietuvos generalio konsulato New Yorke aukų pakvitavimas Nr. 24

LRKSA 294 kuopa, Warehouse Point, Conn. (per M. Ulčinska) 10.00
Brooklyn Liet. Piliiečių Draugija — \$100.00, Sv. Roko pašalpinė dr-ja \$25.00, Montello, Mass. ir \$1.00 aukojo ir surinktas viršmėnėtas aukas prisuntė Jonas Stočkus, viso \$126.00
Lietuvių Kontraktorių Sąryšis, Brooklyn, N. Y. (per St. M. Karvell) 25.00
Lietuvių Katalikų Studentų Dr-ja, Waterbury, Conn. (per A. Kateivą) 5.00
Ignas Gerzunas, Tucson, Arizona 1.00
Sv. Liudviko Draugija, Worcester, Mass. (per I. Pigaga) 10.00
New York, N. Y., penkių liet. draugijų parengimas, sausio 14 d., surinkta, įteiktė Alf. Stankevičius ir St. Skorubskis 152.00
(Rengėjai: Sv. Kryžiaus D-ja, Sv. Jono D-ja, Sv. Izidoriaus D-ja, Lietuvių Demokratų Klubas — Bronx, N. Y. ir L. Vyčių 12 kuopa, N. Y. Aukojai: po \$5.00 — kun. P. Lambė, p. Šimulėnienė, p. Skurzinskienė, S. Dautartas, J. Petraičiai, J. Mikalajunas, A. Talačka; po \$3.00 — p. Radzinskienė, \$2.00 — J. Braškis; po \$1.00 — J. Tiskus, S. Pranciskauskas, A. Bartusevičius, P. Markevičienė, R. Šilkaitienė, J. Kopčinskas, J. Liakutis, N. Barščauskas, F. Lukševičius, J. Baninis, S. Jatkauškas, J. Labinskas, J. Kscenaitis, S. Kovaliauskienė, p. Dzikienė, S. Kazlauskas, B. Paulauskienė, p. Jatkauškienė, R. Utvirienė, p. Burisevičienė, p. Burisas, p. Rugienė, p. Bičiulienė, p. Mešinskienė, p. Venclauskienė, p. Valčiūnienė, K. Skarubskienė, Jur. Zvirblis, A. Stankevičius, J. Zukaitis; smulkiais — \$2.40; parengimo pelnas — \$78.69).

Jonas Dūdėnas, McKenzie Island, Ont. Canada, surinko iš Cocheneur kasyklos dirbančių lietuvių ir sveitimačių 15.31
(prisuntė K. Beniūsis ir A. Urbonas, Winnipeg, Man., Canada)

Dienraštis Vienių, Brooklyn, N. Y., prisuntė 9.00
(aukojo: E. Danylienė, Worcester, Mass. — \$5.00; M. Pond, Jackson Heights, N. Y., V. Stankevičius, Jamaica, East, N. Y., A. Poderis, Brooklyn, N. Y., P. Baltakis, Funness, Sask. Canada)
A. P. Slavin, Duquesne, Pa. (per K. S. Karpių, Cleveland, Ohio) 10.00
V. Andrejauskas, Youngstown,

Liaučiai, Bronchville, N. J. (prisuntė Fabian Saranko, Paterson, N. J.) 5.00

Bendras Organizacijų Komitetas Vilniaus Kraštui Šelpti, W. Lynn, Mass., surinko (prisuntė K. Mereškevičius) 171.00
(aukojo: \$15.00 — Liet. Piliiečių Klubas; po \$10.00 — Moterų Klubas, Sv. Onos Draugystė, Sv. Juozapo D-ja, Sv. Kazimiero D-ja; po \$5.00 — Sunų ir Dukterų D-ja, ALT Sandaros 40 kuopa; sausio 12 d. parengimo pelnas \$102.60; Kučių vakarienės likučiai — p. E. Zaleskienė — \$3.40)
Kazys Žibikas, So. Boston, Mass. 5.00

V. Yomantienė, New York, N. Y. (prisuntė R. Kurdinaitis) 5.00
SLA sekretorius Dr. M. J. V. Nikas prisuntė 15.00
(aukojo: SLA 192 kuopa, New Kensington, Pa., SLA 266 kuopa, Pittsburgh, Pa., SLA 270 kuopa, Niagara Falls, N. Y. — po \$5.00; V. Stulpinas, Niagara Falls, N. Y. — 50c.)
Lietuvių Verslininkų, Amatinių ir Profesionalų Sąryšis, Philadelphia, Pa. (prisuntė P. Stanšikis) 17.00

Viso \$864.68
Anksčiau skelbta \$4,697.98
ir tt. 170.25

Bendrai \$5,562.84
ir tt. 170.25

Generalis konsulas visiems aukotojams ir rinkėjams nuosirdžiai dėkoja.

Lietuvos konsulas Chicagoje gavo ir šiuo skelbia sekamas aukas vilniečių sušelpimui:

Springfield, Ohio Lietuvos Sunų ir Dukterų Pašalp. Dr-ja, per J. Veiveri, iš išdo \$25.00
Narių sudėjo 15.00
Racine, Wis. lietuvių sudėjo ir per M. Kasparaitį pristatė 40.00
šią sumą per suruoštas prakalbas sudėjo: po \$5.00: ALT Sandaros 35 kuopa, TMD 121 kuopa, SLA 100 kuopa, M. Kasparaitis ir B. Pukis. S. Adomkevičių šeima \$1.65; po \$1.00: J. Kasputis, J. Mitkas, J. Kapočius, O. Jocienė, J. Grudzienė, A. Puđziūnas, A. C. Tilton, A. Krakys, A. Klapatkauskas. Smulkios aukos surinkta \$4.35.
Kenosha, Wis. SLA 10 apskr., per Ildin. J. Mačiulį, iš išdo 5.00
Suvažiavime vakarienę surinkta 6.38
Ann Arbor, Mich. — Jono J. Martino šeima 3.00
Rockdale, Ill. Sv. Juozapo Dr-jos narių sudėjo ir per W. Vaznį prisuntė 21.00
Sharen, Pa. LDS 107 kuopa 3.10
Youngstown, Ohio per F. J. Madison 2.22
Chicago, Ill. A. Grimalia 1.00
A. Drasutis 1.00
F. Simans .50
Šias penkias aukas konsulatui pristatė dienraščio "Vilniečių" administracija.
Klovainiečių Klubas, per vice pirm. St. Rimkuną 30.00

Viso \$153.18
Sausio mėn. paskelbtos aukos \$949.50. Šioje sumoje buvo ir \$99.00 sumoje gautos ir Lietuvos paslutos 1939 m., o skelbtos šių metų pradžioje.
Viso 1940 m. sausio mėn. konsulatui gauta ir Lietuvon išsiųsta \$1,003.68.

Visiems aukotojams ir aukų rinkėjams konsulas taria nuosirdų ačiū.

Lietuvos Konsulas,
100 E. Bellevue Pl.,
Chicago, Illinois.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiųsime veitui

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos totoriai

Kauno totorių imamas Chaleckis apie Lietuvos totorius suteikė tokių faktų: Totorius Lietuvoje įkurdinęs Vytautas Didysis Vilniaus, Kauno, Suvalkų, Gardino ir Minsko žemėse. Totoriai su lietuviais pirmiausia susidūrę kovos lauke, kur vieni kitiems nenusileido narsumu. Vieni kitiems buvo prieštai, bet garbingi ir narsūs prieštai. Iš kovos lauko jie išėjo draugais ir vėliau į kovos lauką grįžo prieš bendrą lietuvių prieštą. O didesnio draugiškumo negali būti už tą, kurs gimsta kovos lauke.

Lietuvos totoriai skiriasi nuo Krymo ir kt. kraštų totorių ir savo budu ir papročiais ir iš senovės dokumentuose jie vadinami „Lietuvos totoriais“. Šio titulo jiems net rusų carai neatėmė. Lietuvoje iki šiol buvo apie tūkstantį totorių, iš kurių Kaune yra 100. Kiek totorių yra atgautame Vilniaus krašte, dar nežinia. Vilniuje yra 250 totorių ir čia gyvena visos Lietuvos totorių, mahometonų tikybos galva — muftis. Didesnįjį totorių dalis atateko Sovietų Rusijai. Lietuvoje totoriai turi 6 mečetes: tris Vilniaus krašte ir 1 Kaune, 1 Butrimonyse ir 1 Vinkšnupiuose, Suvalkų krašte. Savo kalbos, nei rašto totoriai nebemoka, kalbasi, susirašinėja lietuviškai ir laikraščius skaito tik lietuviškai. Carų Rusijos laikais totorių oficialioji kalba tebebuvo gudiškoji, kurios jie būvę įpratę Lietuvoje. Didž. Kunigaikščio dvare. E.

Vilniaus sąmatas

Vilniaus miesto sąmata šiems metams sudaryta ir sieks apie 25 milijonus litų. Miestas laukia visos eilės pagrindinių darbų, remontų ir taisymų. Vieni iš pirmiausių uždavinių bus baigti Turniškių hidroelektrinę stotį ant Neries upės, kad Vilnius ir aplinkiniai miestai turėtų šviesos ir pramonę pigios energijos. Bus pastatyta kelios modernios pirtys, nes Vilniaus miestas iki šiol tos pagrindinės švaros priemonės neturėjo. Iš kultūros žygų, dar šiemet norima papildyti naujais rinkiniais miesto muziejų, surenkant ir visų vilniečių dailininkų geruosius kurinius.

Vilniuje jau pradėjo veikti keli odos fabrikai, kurių gaminiai laikomi aukštos kokybės ir busi eksportuojami į užsienius. Kailių pramonė, kuri senovę Vilniuje buvo garsi, pradeda atsigaivinti ir kai kurie fabrikai taip pat jau pradėjo darbą. Dirba jau du Vilniaus popieriaus fabrikai. Vienas popieriaus fabrikas yra Petrašiūnuose prie Kauno. Taigi Lietuvoj jau dirba trys popieriaus fabrikai.

Gryžus prie Lietuvos Vilnių ir sričiai atsidarę palankiausios galimybės kooperacijai. Vilniaus vartotojų kooperatyvas „Ruta“ pačiame mieste turi jau per 10 savo krautuvių ir krašte steigia skyrius. „Lietukio“ skyriuje Vilniuje dirba jau 100 tarnautojų. Vilniečiai ukininkai nemažai susiinteressavo ir naujai įsteigta kooperatyvų sąjunga „Linai“, per kurį tikisi pagerinti linų gamybą ir susilaukti daugiau naudos iš linų. E.

Nauja radio stotis

Lietuvos galingoji radio stotis 60—120 kw, prie Babtų baigiama statyti. Kita galinga stotis bus Vilniuje, kuri taip pat sparčiai atstatoma. E.

Lietuviai anglų kariuomenėje

Londono lietuvių kolonija nemaža savo narių yra išleidusi į kariuomenę ir kai kurie jau yra išvykę į frontą. Lietuvių sportininkų klubas neteko eilės savo aktingų narių. Šia prasme yra sumąžėjusios ir kt. lietuvių organizacijos. Vyrų savišalpos dr. ja iš 360 narių beturi nepilnus 300. Šiaip kad ir karo metu, bet lietuvių veikla yra pagyvėjusi. Paskutiniu metu buvo surušių keli vakarėliai su vaidinimais. Ypatingai didelį pasisekimą turi Broniaus Viečiausio parašytas veikalėlis „Sugryš ir tėvynė“. Autorius yra vienas gabus londonietis jaunuolis. Veikale gražiai vaizduojamas išsivio grįžimas į Lietuvą. Londono lietuviai leidžia savo žurnalą „Apžvalga“. Plačiai rašoma apie Lietuvą, vedamos diskusijos, kaip pagyventi kolonijos lietuvišką veikimą. Visos Londono lietuvių organizacijos ruošiasi plačiai paminėti vasario 16. Norima pritraukti ir iš toliausių kolonijų lietuvių. Čia lietuvių jaunimas turi savo „Kalėdų klubą“, kuriame šiemet sutaupta per 760 svarų. Tame „bankely“ buvo laikomi ir surinktieji Lietuvių Namų statybos fondo pinigai per 500 svarų. Per 30 metų šio klubo bankely londoniečiai jaunieji lietuviai yra sutauptę kelias dešimtis tūkstančių svarų. Šiemet bankelis papaukojo Vilniaus kraštui paremti 30 šilingų. E.

Lietuvoje yra 915 gydytojų

Iš surinktų duomenų matyti, kad šiuo metu Lietuvoje yra 915 medicinios gydytojų, kurie tautybėmis taip pasiskirstę: lietuvių — 480, žydų 385, rusų 16, lenkų 16, vokiečių 11, gudų 3 ir ukrainiečių 1. E.

Latviai apie Vilnių

Latvių laikraštis „Jaunakas Zinas“ įspūdžiuose apie Vilnių rašo: „Vilniaus išvaizda niekur nebeprimena pergyventų karo įvykių. Krautuvės, iki šiol buvusios tuščios, dabar siūlo visas įsivaizduojamas žemiškas gėrybes. Kai kurie prekyalangiai gražesni ir turtingesni kaip Kaune. Matomos ne tik lietuviškos, bet ir lenkiškos prekės. Žmonės stebisi, iš kur visa tai atsirado, nes dar taip neseniai krautuvės buvo „visai išparduotos“. Toliau rašoma: „Vilnius pasidarė daug skaistesnis. Lietuvių tautinė šventovė — Trijų Kryžių kalnų, katedrą ir legendarinį Godimino kalną naktimis apšviečia prožektoriai. Gatvės pilnos žmonių, tarp kurių pasirodo ir vadinamoji elegantiškoji publika. Ir paprastai žmonės geriau apsirėngę, negu prieš 4—5 savaites“. Vyriausybė iliejus Vilniaus tritin apie 50 milijonų litų, žymiai atkuto privataus ukio gyvenimas. Rupesčio keklia dar tik darbo klausimai. Tačiau pradeda veikti fabrikai ir dirbtuvės tą klausimą žymiai palengvina. Be to, tuktančiai darbininkų gauna darbą prie organizuojamų viešųjų darbų. Anot laikraščio, dabar kiekvieno vilniečio name ant stalo šalia duonos kepalas, arbatos stiklo ir cukraus indas esąs lietuvių kalbos vadovėlis. Reikalas uždirbti kasdieninę duoną verčias ir nemokančius išmokyti valstybinę kalbą. Konstatavęs energingą lenkinimo pasekmių atitaisymo darbą, laikraštis priduria, kad su įtemptu susidomėjimu yra laukiamas Vilniaus krašte bažnytinio klausimo išsprendimas. E.

Poema apie Lietuvą suomių kalba

Stockholme išėjo rusų kalba estų poeto Aleksio Ranniduso eilėraščių knyga apie Lietuvą, pavadinta „Via Dolorosa“ (Skausmų Kelias). Vertėjas žinomas rusų poetas Igoris Sieverianinas. Kaip autorius Rannits, taip vertėjas Sieverianinas apie Lietuvą, jos žmones, gamtą, papročius, žavinguosius pajurius, Vilnių išsireiškia gražiausiais žodžiais. Apie Vilniaus grįžimo Lietuvai istorinę spalio 28 d. autorius taip išsireiškia: „Širdies valia galima išvyti, kaip žiba baltųjų siluetai ir padingi lietuvių veidai, atsivėikinant su sunkiu ir tamsiu gedulu“ (turima galvoje 19 metų trukusią spalio 9 d.). Ta pati knyga bus greitai laiku išleista ir estų kalboje. E.

5,000 nori atvykti į Suv. Valtijas

Šiuo metu Lietuvoje gyvena apie 60 Suv. Amerikos Valtijų piliečių; Amerikos konsultas jiems nenori bepratepti vizas. Turistams taip pat vizos į S. A. V. nebeuodamos. Padavusių prašymus emigruoti į Ameriką virš kvotos ir surinktieji Lietuvių Namų statybos fondo pinigai per 500 svarų. Per 30 metų šio klubo bankely londoniečiai jaunieji lietuviai yra sutauptę kelias dešimtis tūkstančių svarų. Šiemet bankelis papaukojo Vilniaus kraštui paremti 30 šilingų. E.

Linų fabrikas

Lietukis perėmė didžiulį linų fabriką Naujojo Vilnio. Ligi šiol tame fabrike dirbo 200 darbininkų, dabar fabrikas žymiai padidindamas. Šiomis dienomis Vilniuje pradeda darbą faneros fabrikas, kurs yra didžiausias visame Pabaltijy. Nuo Naujų Metų Vilniuje pradėjo veikti trys nauji bankai: vienas lietuvių, 1 lenkų ir 1 žydų. Nuo Naujų Metų Vilniuje pradėjo kurtis nauji gražūs autobusai, atgabenti iš Kauno. E.

Vaikų darželiai

„Lietuvos Vaiko“ Dr. ja išlaiko Lietuvoje 56 vaikų darželius su apie 100 darželių vedėjomis mokytojomis. E.

Vilniaus spauda

Vilniuje šiuo tarpu eina vienas lietuviškas laikraštis „Vilniaus Balsas“, du lenkiški „Gazeta Codzienna“ ir „Kurjer Wilenski“ ir vienas gudų „Krynica“. Dabar pradėjo eiti ir žydiškas „Vilens Tagblatt“, kurio redaktorius yra žymus Vilniaus žydų veikėjas Dr. Vygodskis. Vedamajam pareiškiam, kad Vilnius Lietuvos Jeruzalė ir kad Vilniaus miesto ir srities žydai bus lojalūs Lietuvos piliečiai. E.

Obuolių eksportas

1939 m. eksportuota obuolių už visą milijoną litų. Supirkti Vilkaviškio apskrity 125 vagonai, Rokiškio apskr. 77, Kauno apskr. 54 ir tt., o viso eksportuota 263 vag., 1938 m. 221 vagonas. „Maistas“ susitarė su Sovietų Rusija ten parduoti kiaušius ir bekonu už 12 milijonų litų ir pieno produktų už 9,3 milijonus. Be to, tik pasirašyta Lietuvos-Italijos prekybos sutartis, kuria žymiai padidinama prekyba tarp Lietuvos ir Italijos. E.

Žasys su anties galvomis

Klaipėdiškiai kitą kartą juokdavosi iš tilžiškių, kad jie ant žasų puola, kaip katina. Dabar ir klaipėdiškiams galima pritaikinti toks pat posakis. Jie ne tik puola ant žasų „kaip katina“, bet dar išsigudrino savo mutininkus pri-

gauti. Eidami į Lietuvos pusę su maisto kortelėmis, jie atsineša anties galvą, čia nusiperka žąsį, jai prisiuva anties galvą ir jau nešasi atgal į Klaipėdos kraštą, kaip „antį“. Mat Vokietijos muitų taisyklėse antiis yra leidžiama įsigaubenti be muto, o žąsis yra nepalyginamai didesnė ir riebesnė už antį, tai po anties galvą jie parsigabena ne tik visą žąsį, bet ir jos taukus. E.

Lietuviško veikimo Vilniuje persekiotojai

Lietuvių visuomenę domina klausimas, kur dabar randasi ir ką veikia tie buv. lenkų valdžios pareigūnai, kurie buvo specialiai skirti lietuvių organizacijoms sulikviduoti ir padingi lietuvių persekiojimai. 1937 m. pabaigoje lietuvių persekiojimui pasiekus aukščiausiojo laipsnio, buvo griebtasi lietuvių draugijų uždarinėjimo. Uždarytos švietimo dr. ja „Rytas“, šv. Kazimiero dr. ja, Liet. Mokslo dr. ja, liet. ukininkų dr. ja su daug ukio ratelių, liet. mokytojų s-ga ir daug kitų. Uždaryti toms liet. organizacijoms „globoti“ buvo paskirti ypatingi kuratoriai. Tačiau tie kuratoriai gavę pilną valią šeiminkauti, pasiskyrę didelės algas ir sumas „nenumatytoms išlaidoms“, nebesiskubino tas draugijas likviduoti, bet vis daugiau darė skolų tų draugijų sąskaiton, paimdami jų vardą net stambias paskolas bankuose. Pav. „Ryto“ vardu buvo užtraukta 60,000 zlotų paskola, kurią kuratoriai prašvilpė. Kiek mažesnės buvo užtrauktos ir kitų uždarytųjų draugijų vardu. Vienas labiausiai pasižymėjęs tokių kuratorių advokatas Wilianovskis pabėgo į Varšavą, o jo veiklą visu kruopštumu tęsė J. Švedas ir Beiermanas, kurio brolis nemažiau uoliai „tvarkė“ lietuvių reikalus pačioj vaivadijoje. Iš kitų pasižymėjusių lietuvių persekiojime minėtini Jasinskis, Aleknavičius ir sporto reikalų tvarkytojas Niececkis. Patiriama, kad Švedas, karui prasidėjus, buvo pabėgęs į Lietuvą ir čia buvo internuotas. Beiermanas taip pat pabėgęs į Lietuvą, bet dabar nežinia kur pasislėpęs. Niececkis tebevaikština po Vilnių. Čia minėtieji ponai esą vieni iš pirmųjų, kurie patiekė eilę dokumentų Lietuvos pilietybei ir lietuviškiems pasams gauti. E.

Ukinės nelaimės

Stambiausios ukinės nelaimės Lietuvai pereinatis metais laikomos šios: žuvo trys mūsų prekybos laivyno laivai: „Kaukas“, užplaukęs ant minos, „Panevėžys“ sudužęs ant povandeninės uolos ir „Nida“ žuvusi ant sekumos; sudegė apie dešimtis miestelių: Gargždai, Šilalė, Tryškiai, Miroslavas, Tverai, Kuliai, Židikai, Užventis, ir keli miško gaisrai, kurių didžiausias buvo Merkinės, kur sudegė keli šimtai ha miško. E.

Radio abonentai

Gruodžio pradžioje visoje Lietuvoje, be kelių kurių Vilniaus srities rajonų, buvo įregistruota 67,083 radio abonentai. E.

Vilnija — sporto centras

Vilnius ir jo sritis del savo upių ir gausingų ežerų yra puikus vandens sporto centras, ką ir lenkai buvo supratę, tad buvo įsirengę nemažą vandens sporto klubų, per kuriuos net smarkiai varė savo „nuo juos iki juos“ lenkinimo politiką. Pačiame Vilniaus mieste prie Neries (Vilijos) upės yra 8 geros prieplaukos irkinio sporto laiveliams ir baidarėms (canoe), be to ant Neries yra 4 plaukimo baseinai. Iš sporto priemonių yra likę apie 200 baidarių ir kitų irkinio sporto. Kai kurie irankiai ir įrengimai išvogti, bet atremontavus plaukymo ir irklavimo sportas Vilniuje galės puikiai klestėti. Svarbiausias vandens sporto centras yra Trakai. Trakai bus paversti Lietuvos vidaus vandens sporto, buriavimo centru, kaip kad šventosios uostas yra paverstas jūrinio buriavimo židiniu. Trakuose Lietuvos buriuotojai turės savo tikrą tėvynę, kur sąlygos yra tikrai puikios vandens sporto melei auklėti ne vien teorijoje, bet ir praktiškai. Lenkai čia buvo įsirengę net kelių savo organizacijų sporto buveines. Net Liga Morska i Kolonijalną (jūrų ir kolo-

nių sąjunga), kurios centras buvo Gdynėje, čia turėjo įsirengusi patogumus tarptautinėms regatomis ruošti. Prie Trakų ežero ties Pilies sala yra vandens sporto pastatai su tribunomis del 2,000 žmonių. Prie to paties ežero ties Žuდიškių kaimu yra 4 aukštų vandens sporto pastatas su 60 kambarių ir dar kelių buv. lenkiškų organizacijų sporto aikštės, turinčios net po kelis ha žemės, su ir be pastatų. Iš sportinių irankių Trakų ežere rasta dar 35 jachtos ir apie 150 įvairių irklinių laivų. Visas šis turtas, suprantama, pereina Lietuvos Kuno Kultūros Rumų žiniai, kurių globoje galės plėtoti savo veiklą Buriavimo Sąjunga, Akademinio Jaunimo Sporto Sąjunga, šaulių sporto klubai ir kt., ypač mokyklinis jaunimas. E.

Hitleris apdovanoja Klaipėdos moteris

Nesenai Klaipėdos krašte apdovanojamos daug vaikėš motinos Hitlerio suteiktu „garbės kryžium motinoms“. Visame Klaipėdos krašte tokių kryžių gaus keli tūkstančiai motinų. Klaipėdos mieste tokių kryžių jau išdalinta 363 motinoms, jų tarpe ir eilei lietuvių kilmės motinoms. Pati seniausioji klaipėdiškė motina, gavusi ordiną už daug vaikų, yra Ona Puodžienė, 91 metų amžiaus. Aukštinus kryžius gauna motinos su daugiau kaip 8 vaikais, sidabrinus — su 6 vaikais iki 7, bronzinius — su 4—6 vaikais. Dar kryžių negavusios motinos išpėtos nesijauti apėitomis, nes, traukstant reikalingo kryžiaus metalo, ne visoms iš karto esą galima kryžius atlieti. E.

Ukinės nelaimės

Stambiausios ukinės nelaimės Lietuvai pereinatis metais laikomos šios: žuvo trys mūsų prekybos laivyno laivai: „Kaukas“, užplaukęs ant minos, „Panevėžys“ sudužęs ant povandeninės uolos ir „Nida“ žuvusi ant sekumos; sudegė apie dešimtis miestelių: Gargždai, Šilalė, Tryškiai, Miroslavas, Tverai, Kuliai, Židikai, Užventis, ir keli miško gaisrai, kurių didžiausias buvo Merkinės, kur sudegė keli šimtai ha miško. E.

Radio abonentai

Gruodžio pradžioje visoje Lietuvoje, be kelių kurių Vilniaus srities rajonų, buvo įregistruota 67,083 radio abonentai. E.

Ar atlikote savo SLA. pareigą?

“DIRVA”

25 m. Jubiliejinis Vajus Tautinis savaitinis laikraštis, eina 25-ti metai Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARPIS

Prenumerata metams: Amerikoje ----- \$2.00 Pusei metų ----- \$1.00 EKSTRA: Kurie išsirašys 1940 m. laike Jubiliejinio Vajaus gaus Dirvą už \$2 metinę mokestį per 15 mėnesių. Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dyka.

Adresuokite:

“DIRVA”
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Statyba

Šiemet Lietuvoje pastatyta 280 butų lauko darbininkams, iš kurių pusė yra muriniai. 1938 m. buvo pastatyta 202 butai. Lauko darbininkams statant pavyzdžius butus, ukininkams duodamos pašalpos. Tokie namai statomi pagal standartinį planą. Ukininkas įpareigojamas prie namelių priskirti pusę ha žemės vienam butui, kiekvienam butui pasodinti po 20 vaismedžių, iškasti šulinį ir pastatyti tvartuką su malkine ir sandėliuku. Žemės Ukio Rumai, propaguodami murinę statybą, šiemet nedegamai statybai išleido 70,000 lt., pernai 60,000 lt., per 10 metų įvairiai ukininkų statybai išmokėjo per 2 milijonus litų pašalpų, kuriomis pasinaudojo per 10,000 ukininkų. Nedidelės sumos skiriamos ir pavyzdinių trobėsių vidaus įrengimui. Dabar numatoma statybos propagandą nukreipti į Vilnių, ypač jo sritį. Vilniaus, Švenčionėlių ir Valkininkų apskr., kur žemės ukis yra smarkiai atsilikęs ir trobos prie žemės prisigūžusios.

Šiemet Lietuvoje veikė 340 lauko plytinių, kurios pagaminavo 47 milijonus plytų. Pernai veikė 305 plytinės ir pagaminavo 41 milijoną plytų. Viso pernai pagaminta apie 96 milijoną plytų. Del karo pasunkėjus cemento įvežimui, kol bus pastatytas cemento fabrikas Lietuvoje, Ž. U. Rumai numato galima labiau išplėsti kalkių gamybą, kadangi kalkės, kaip jungiamoji statybos medžiaga, yra gana patvarios ir žymiai pigiau kaštuoja negu cementas. Pernai Lietuvoje veikė 56 kalki-

nės, kuriose buvo išdegta per 22,000 tonų kalkių. Šiemet įsteigta dar 21 kalkinė. Kalkių šiemet išdegta 26,500 tonų. Čia neįskaitoma pramoninių kalkių gamyba. Ateinančiais metais numatoma statyti dar keliolika kalkinių. („Pernai“, reiškia 1938 m., o „šiemet“ — 1939 m. — Red.) E.

Daug pabėgėlių Vilniuje

Ligi pereinčių metų pabaigos Vilniuje buvo užregistruota 21,306 atbėgėliai, iš kurių lietuvių 3,723, gudų, lenkų ir rusų 10,146, žydų 7,437. Vilniaus krašte steigiamai sveikatos teikimo punktai: Švenčionėlių apskr., Dukštė, Ignalinė, Kaltinėnuose, Švenčionėliuose, Pabradžė; Valkininkų apskr.: Jašunuose, Varėnoje 11, Valkininke ir Rudiskėse. E.

Kuopų susirinkimai

HAMMOND, IND. — SLA 273 kuopos susirinkimas įvyks kovo 3 d., 2 val. po piet, prirastoję vietose. Visi nariai malonėkite į šį susirinkimą atsilankyti ir atsivesti bent po vieną kandidatą piraišymui prie SLA 273 kuopos, o sykiu ir visos didžiulės Amerikos lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

J. Maksvitis, sek.

Nepaprastas Palengvinimas Reumatikų Skaumų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatikų skaumų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacinas linimentas imai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jįs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI MUSŲ GYDYTOJAI

Adv. F. J. Bagočius,
"Keleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,
Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 5325 So. Halsted St.
Offices: 127 No. Dearborn St.
Vakara: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,
58 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel. EVergreen 8-7179

Dr. G. J. Tarulis,
Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10—5 ir 7—9.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public
JOSEPH LeVANDA
(Levandauskas)
UNDERTAKER
857 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
195 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1965 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS

VIENYBĖ

Svarbūs įvykiai Dabar Kasdien Atsitinka

VIENYBĖ skaitydami kasdien sužinosite svarbiausius įvykius kare, Lietuvoje ir v'same pasauly.
VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, kelia aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslią ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.
VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba, Moterų Pasaulį, Philadelphiaus žinių ir Kanados puslapius.
VIENYBĖS dienraštis metams siunčias žinias už \$4.00. Metinę prenumeratą išysk sumokėję dienraščio žemai gauna dovanoms knygų.
VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.
VIENYBĖ turi tritringą knygyną. Reikalaukite katalogų.
VIENYBĖ užlaiko didelę spaustuve. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas kontorams knygas ir atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreiptis:

V I E N Y B Ė
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parduo-da laivakortes visų linijų geriausias laivais. Įrupina dokumentus ir išrengia keleivius į visas pasaulio šalis. Pagelbsti surasti seniau atvykusius laivų vardus ir datas. Laidija įvairius dokumentus, įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus visomis kalbomis. Persiūdią pinigų ir siuntinius į Lietuvą.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.